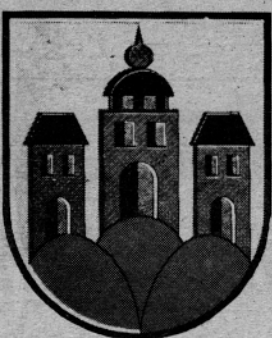

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

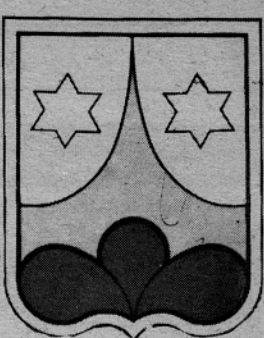
Savinjske

Leto XVIII
Številka 7
Julij 1988

NOVICE

Glasilo Socialistične zveze
delovnega ljudstva
občine Mozirje

LJUBNO

GORNJI GRAD

Kar dajemo, dajemo
za lasten razvoj

Maja letos smo se občani občine Mozirje v veliki večini odločili za združevanje sredstev in realizacijo programov IV. samoprispevka. S tem smo dokazali, da težimo za hitrejšim napredkom, da poskušamo loviti korak hitrejšega vsestranskega razvoja. Razumljivo je razmišljanje, da ni vseeno v kakšnem okolju živimo. Razumljive so potrebe po sodobnejših objektih družbenega standarda, šolah, vrtcih, zdravstvenih domovih. Razumljivo je, da moramo zgraditi novo in obnavljati obstoječo komunalno infrastrukturo, odpraviti ozka grla v prometu in zgraditi tiste naprave in objekte v dolini, ki so naše javno dobro, kajti vsi jih na nek način potrebujemo in koristimo.

Zato nam je razumljiva tudi potreba, da za te programe zagotovimo potrebna finančna sredstva. V programih IV. samoprispevka smo občani odločili, da s svojimi sredstvi sofinanciramo skupne programe v višini 20% vseh sredstev. Ker pa pri skupnih

tilo, ali pa bi nekatere od njih moralo, ob upoštevanju ustreznih sanitarnih in prometnih predpisov, že urediti. Gotovo pa je racionalnejša oblika združene izgradnje določenih objektov, tako za potrebe industrije kot prebivalstva (kanalizacijski kolektorji, čistilna naprava, prometnice itd.), kar se ne nazadnje kaže pri predvideni 21% udeležbi sredstev združenega dela pri celotni investicijski vrednosti.

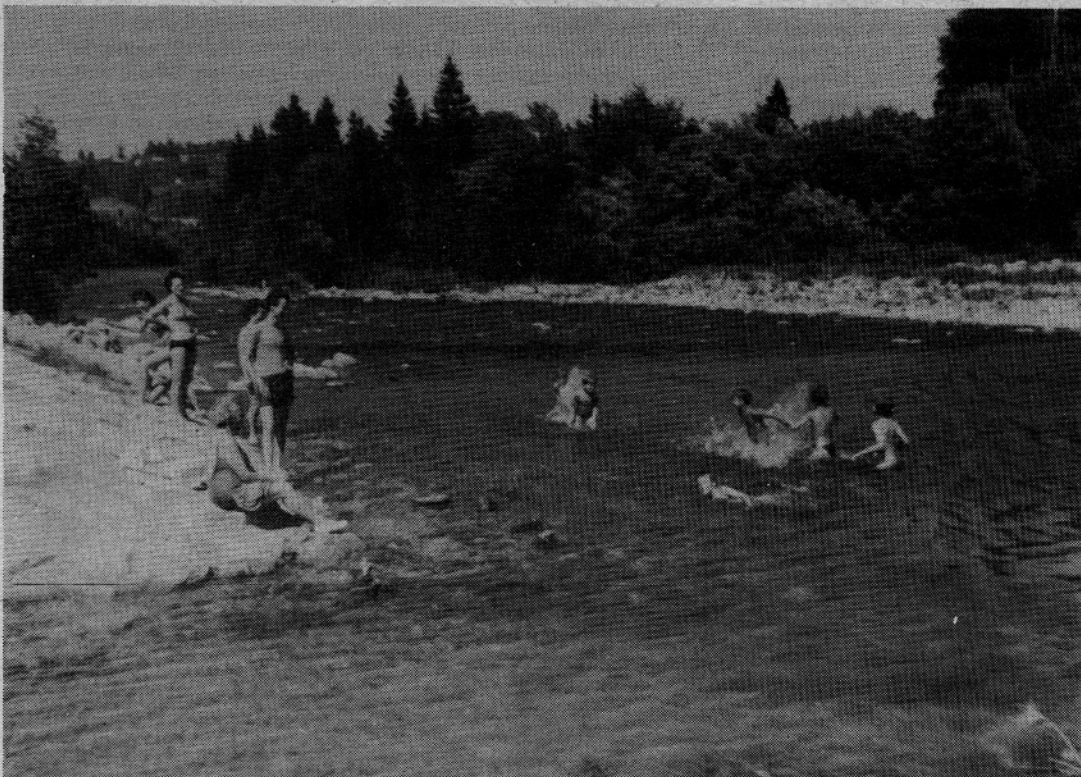
— Problematika nadaljnjega razvoja in ustvarjanje pogojev za nastajanje novih proizvodnih usmeritev, ki bodo v prihodnjem razvoju prevzemale v večjem obsegu zaposlitvene in ostale razvojne obremenitve, je prav tako, kot večji izkoristek naravnih danosti v turizmu in kmetijstvu in ne nazadnje tudi skladnejši razvoj manj razvitih območij v občini, tudi širša naloga združenega dela. Razvoj gospodarskih subjektov samo za svojimi plotovi, avtarktično zagledan samo v svoje razvojne možnosti je kratkoviden in na daljše obdobje tudi posameznim gospodarskim subjektom ne prinaša pozitivnih učinkov. V naši občini imamo takšne neizkoriščene možnosti, tudi razvojni programi se definirajo, gre za našo pripravljenost in širšo vpletenost v razvojne probleme doline. Gre za naš odnos do generacij, ki prihajajo, pa dostikrat ne vedo, kje se bodo zaposlile, gre za odgovornost očetov do svojih otrok. Razmišljanja o nujnih vlaganjih za pričetek razvoja bodočih razvojnih programov segajo od priprave za večji gospodarski izkoristek Logarske doline, do sovlaganja v razvojne projekte za predelavo mleka (mini sirarne), do potrebnih sredstev za ustvarjanje pogojev za hitrejši razvoj drobnega gospodarstva in za širšo pomoč investitorjem pri vlaganjih na nerazvita področja naše občine. Zato so predvidena sredstva združenega dela simbolična v odnosu na velike potrebe na tem področju.

— Pri sovlaganju združenega dela v objekte družbenih dejavnosti moramo izhajati iz dejstva, da v veljavnem sistemu financiranja zagotavljamo sredstva samo za tekoče poslovanje in enostavno reprodukcijo. Vse novo nastale potrebe, ki so odraz povečevanja števila prebivalstva, v preteklosti nedograjanih objektov in uvajanja novih potrebnih dejavnosti, moramo načine financiranja sproti iskati in dogovarjati. Udeležba sredstev združenega dela v višini samo 22% od celotne vrednosti je bolj odraz realne ocene objektivnega dohodkovnega položaja združenega dela, kot pa dejanskih potreb.

Ko se bomo odločali za ali proti združevanju sredstev želimo, da vsak delavec posebej in vsaka delovna organizacija skupno pretehtajo, koliko bomo za realizacijo programov dali in koliko bomo vsi skupaj pridobili!

V naši zavesti moramo oblikovati misel in prepričanje: »Kar dajemo, dajemo za lasten razvoj.«

IVO KOS

Predsednik
Izvršnega sveta SO Mozirje

V naši občini nimamo bazenov, zato pa imamo še dovolj čiste vode, ki so primerne za kopanje. V teh vročih dneh že kar topla voda privabi marsikaterega kopalca. Posebej dobrodošlo pa je kopanje za tiste, ki bodo zaradi visokih cen, morje videli le po televiziji.

Komunalne in cestne naložbe so
pomembne tudi za združeno delo

Pri vključevanju posameznih naložb v predlog programa skupnega družbenega pomena, kjer naj bi pri realizaciji sodelovalo s svojim prispevnim deležem tudi združeno delo, smo skušali upoštevati poleg realnih potreb po izgradnji posameznih objektov s področja cestnega in komunalnega gospodarstva tudi realnost sedanjega ekonomskega stanja gospodarstva, kakor tudi oceno gospodarskih gibanj v bodoče. Zato smo od prvotno širše zastavljenega programa upoštevali le tiste naložbe, za katere lahko trdimo, da so neobhodno potrebne in so v veliki meri tudi posledica dejavnosti in življenja v združenem delu, zato smatramo, da jih lahko združeno delo vzame kot »svoje naložbe«.

Upoštevati moramo tudi dejstvo, da se za zaposlene v vseh delovnih sredinah življenja ne ustavi po končanem vsakodnevnem delavniku, temveč se za vsakega pričnejo druge aktivnosti v drugem okolju, v sredinah posameznih krajevnih skupnosti, kjer pa so običajno želje in zahteve po urejenosti okolja, kjer preživimo pretežno del časa, večje in včasih celo drugačne kot takrat, ko se odločamo v svojih delovnih sredinah za izboljšanje svojega okolja. Zato moramo na način reševanja določenih potreb gledati podobno, če že ne enako, ne glede na to, kje se o tem odločamo. Realizacija skupnih programov mora postati tudi naloga nas vseh in ne le naloga posameznikov.

Komunalne naložbe:

1. Čistilna naprava Mozirje—Loke 1. faza (izgradnja razbremenilnikov)
Izgradnja CN Mozirje je v bistvu nadaljevanje programa preteklega referendumskega programa—naprava bo omogočala aktiviranje že zgrajenega kolektorskega sistema in čiščenje odpadka za naselja s področja KS Mozirje in Nazarje, kakor tudi vseh industrijskih objektov na tem področju. Za CN je pridobljena že lokacijska dokumentacija, izvedbeni projekti, s strani območje vodne skupnosti je zagotovljen pretežni del sredstev, tako, da bo možno z izgradnjo pričeti že v jesenskem času letošnjega leta.

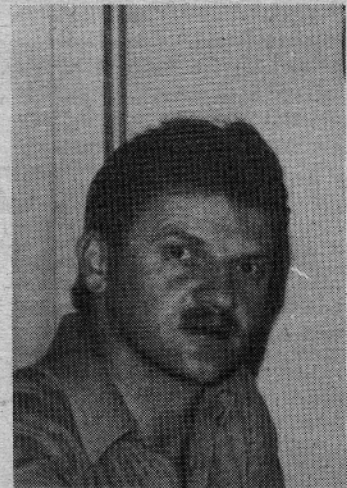
2. Kolektor Nazarje—gospodarska cona Prihova
Z omenjenim kolektorskim vodom bi dopolnili sistem in omogočili priključitev industrijskih objektov, kakor tudi del naselja Prihova na CN Mozirje. Projektna dokumentacija je pripravljena, čas izgradnje bo opredeljen, ko bodo zagotovljena sredstva za izgradnjo in dokončno izdelan zadnji načrt za gospodarsko cono Prihova.

3. Javna pešpot Mozirje—Nazarje
Regionalna cesta Mozirje—Logarska dolina je posebno na odcepu Mozirje—Nazarje prometno močno obremenjena. Pričakujemo lahko le še večjo obremenitev, istočasno pa se pojavlja vse večja frekvenca kolesarjev ravno na tem odseku. Sedanja izvedba in elementi cestnega odseka ne zagotavlja zadovoljive varnosti kolesarjev in pešcev. Gradnja kolesarske steze ob obstoječi cesti bi bila tehnično in fizično zelo zahtevna, zato predlagamo, da bi izkoristili možnost izgradnje po obsto-

ječi trasi kolektorja od Delejevega jezua do Nazarja, saj bi na ta način pocenili izvedbo, kolesarjem in pešcem zagotovili bistveno večjo prometno varnost, saj bi bil tako ločen motorni promet od prometa kolesarjev—hoje pešcev in bi se tako povečala celotna prometna varnost na omenjenem cestnem odseku, poleg tega pa ta varianta dopušča tudi etapno gradnjo, katere dinamiko izvedbe lahko prilagajamo razpoložljivim finančnim virom.

4. Obnova vodovodnega omrežja za industrijsko cono Ljubno

Glavno vodovodno omrežje Ljubno je bilo zgrajeno že pred desetletji, zato sprito poškodbo in tudi dimenzij ne zadovoljuje potrebam, ki jih zahteva današnji obseg naselja in posebej še industrijske in obrtne cone. Zato KS Ljubno načrtuje obnovo, gospodarstvo pa bi s svojimi sredstvi sodelovalo predvsem z interesom, da se uredi

Jože Poznič

preskrba industrijske cone, kar bo omogočilo in izboljšalo tudi preskrbo in zagotovitev požarne vode.

Cestne naložbe

1. Ureditev ceste na mejni prehod Pavličovo sedlo

Po dolgoletnih prizadevanjih je nakazana realna možnost za odprto maloobmejeno prehod za Avstrijo za motorni promet na Pavličevem oz. Plaznikovem sedlu.

Ob tem za naše občane in družbenopolitično skupnost kot celoto zelo pozitivnem premiku, pa nas čaka zahtevna naloga usposobitve sicer že obstoječe ceste iz Logarske doline do mejnega prehoda. V sosednji Avstriji zagotavlja financiranje mejnih prehodov in potrebnih cestnih povezav država, pri nas pa jasno, da bo del sredstev potrebno zagotoviti tudi na občinskem nivoju, zato predlagamo, da se ta naložba vključi v skupni referendumski program. Za zagotovitev najnujnejših elementov regionalne ceste usposobljene za motorni promet je potrebno izvesti del-

no rekonstrukcijo obstoječe ceste na dolžini 7500 m in povsem na novo izgraditi cestni podaljšek od Pavličevega do Plaznikovega sedla na razdalji 954 m.

Pripravlja se projektna dokumentacija, za katero so že zagotovljena potrebna sredstva—odobrenih je tudi del sredstev za izgradnjo, ki se bo verjetno pričela že v letošnjem letu.

2. Ureditev prometnega režima v Mozirju-center

Izgradnja avtobusne postaje Mozirje je že dolgoletna želja in potreba, ki je v zadnjem času ob povečani frekvenci prometa postala dejansko nujna po razrešitvi prometnega režima v centru Mozirja. Izgradnja omenjenega objekta je predvidena tudi v srednjeročnem družbenem planu občine Mozirje. V ta namen je izdala lokacijski načrt, s katerim je določena lokacija, na kateri je predviden objekt avtobusne postaje in pripadajoča infrastruktura, za katero je potrebno, glede na pripombe krajanov dodatno opredeliti obseg in faznost izgradnje.

Sam postajni objekt bi vključeval prometni urad, turistično pisarno in bife, kar ni upoštevano v programu. Investor objekta bo Izletnik Celje. Ob tem pa je potrebno zgraditi del obvoznice, kot priključno cesto s priljučkom na avtobusno postajo.

3. Ureditev prometnega režima Nazarje-center

Nezadovoljivo rešen prometni režim v centru Nazarja je bil že večkrat obravnavan na različnih nivojih, kjer je bilo ugotovljeno, da je rešitev tega problema nujna, tako z vidika prometne varnosti, kot nadaljnjega razvoja in urbane ureditve samega centra Nazarja in industrije same. Tovorni promet vhodnih surovin, kakor gotovih izdelkov lesne industrije Gorenje Glin Nazarje se odvija po skrajno neprimernih prometnih poteh (letna količina cca 400.000 kub. m.) V ta namen smo zaprosili strokovne službe Cestnega podjetja Celje in Razvojnega centra Celje, da nam izdelajo osnutek idejnih strokovnih rešitev tega problema. Predlagani sta dve varianti, ki se med sabo razlikujeta le po detajlu izgradnje avtobusne postaje oz. avtobusnega postajališča. V obeh primerih je nujna izgradnja »industrijske ceste« od vratarne II Glin na lokalno cesto Nazarje—Gornji grad.

4. Bencinska črpalka Gornji grad

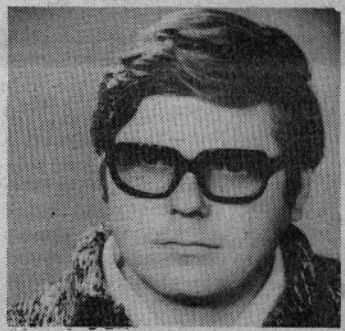
Prve resne pobude k izgradnji bencinskega servisa v Gornjem gradu so bile dane že v letu 1980. Opravljeni so bili že nekateri razgovori v zvezi z lokacijo, pridobitvijo zemljišča in celotna idejna lokacijska dokumentacija. Nadaljnje izvedbe aktivnosti so bile v letu 1981 zaradi nezagotovljenih virov ustavljene. Glede na dejstvo, da bi z izgradnjo bencinskega servisa v Gornjem gradu za daljši čas zadovoljivo rešili sistem oskrbe vseh občanov z naftnimi derivati, predlagamo, da se tudi ta naložba uvrsti v skupni program.

Predsednik komiteja
za urejanje prostora
in varnost okolja
JOŽE POZNIČ, dipl. ing. gozd.

Družbene
dejavnosti

V teh težkih časih, ko je pogostokrat v ospredju vprašanje golega preživetja, bi marsikdo enostavno črtal vse tisto, kar ni neposredno vezano na ustvarjanje višje stopnje proizvodnje in s tem tudi višjega osebnega zaslužka. Pri tem pa se ne zaveda, da je predpogoj za bodoči »vsakdanji kruh« tudi dobro zdravje, izobraženost, skrb za otroke, socialna varnost, kultura dela in življenja v najširšem pomenu, telesnokulturna dejavnost in še marsikaj drugega, kar pogostokrat prezre, ker je pač vse skupaj bilo utečeno in samo po sebi razumljivo.

V okviru 4. samoprispevka so se občani naše občine odločili tudi za napredek na področju družbenih dejavnosti, saj so kot večina spoznali, da se iz težav ne moremo izklopiti samo enostransko z dopolnitvijo izgradnje gospodarskih infrastrukturnih objektov, temveč, da moramo vzporedno skrbeti tudi za razvoj zdravstva, osnovnega šolstva, otroškega varstva in kulturne dejavnosti. Občani naše občine so ob tem, ko so se izrekli ob 4. samoprispevku »ZA«, vedeli, da lahko samo zdrav delavec in občan prispeva večji delež pri ustvarjanju lepšega jutrišnjega dne in če bo imel pogoje za pridobivanje ustrezne vzgoje in izobrazbe ter da bo pridobil tudi nekaj kulturnih vrednot. Naši delavci in občani namreč dobro vedo, da ni mogoče doseči večji napredek samo na področju gospodarstva, če se vzporedno optimalno ne razrešuje tudi vse tisto, kar je potrebno za dobrega gospodarja, in sicer, da je zdrav, šolan, preskrbljen, kulturn in nasploh verodostojen član naše novonastajajoče družbe, ki mora premostiti masikatero togo okove preteklosti.

Franc Vuga

Vsi se še dobro spominjamo programov investicij, ki smo jih izglasovali ob 4. samoprispevku, če pa jih je kdo pozabil, jih seveda lahko ponovno osveži v marčevski številki Savinjskih novic. Za področje družbenih dejavnosti gre za naslednje objekte: zdravstvo (razširitev ZP v Mozirju, delna adaptacija ZP Luče, ter dopolnitve rentgenske aparature z nakupom tako imenovane oddelca camere), osnovno šolstvo (minimalna naslednja faza dograditve OS Mozirje, ker za dogovorjeno in sprejeto dograjevanje iz preteklega samoprispevka ni bilo možno zagotoviti dovolj finančnih sredstev, nadalje gre za pripravo programske študije za perspektiven razvoj osnovnega šolstva v spodnjem delu naše doline—5. OS ter za izgradnjo telovadnice na območju KS Nazarje, ki naj bi služila kot centralni občinski športno-rekreativni in gospodarski center, zato je tudi predvidena nekoliko večja kvadratura objekta, otroško varstvo (dograditev ustreznih prostorov za predšolsko vzgojnovarstveno dejavnost na Ljubnem in v Nazarjih), za spomeniško varstvo NOB in prostori za glasbeno šolo naj bi se pridobili z adaptacijo prostorov nad slaščičarno v Mozirju »(nekdanja Narodna učilnica)«.

Vse to, kar smo skušali na kratko povzeti iz programa 4. samoprispevka, smo kot občani že pozitivno izglasovali, ker pa je bila že v zasnovi med drugimi viri zajeta tudi udeležba združenega dela, je sedaj čas, da se kot prej občani in danes kot delavci, odločimo, da prispevamo ustrezen delež iz čistega dohodka svoje delovne organizacije, ki za potrebe družbenih dejavnosti znaša letno 0,18% po osnovi BOD. Prepričani smo, da bomo tudi delavci, kot prej občani, spoznali, da je ta delež namenjen nam samim, saj so otroci naši in tudi skrb za zdravje ni namenjena komu drugemu, temveč nam vsem delavcem in občanom. Vsi se danes zavedamo, da je težko odmerjati denar, ker ga je čedalje manj, zato je toliko bolj dragocen, kaj pomeni, da bo moral biti res racionalno naložen in da bodo znali in morali vsi izvajalci družbenih dejavnosti bolj prisluniti potrebam in težavam naših delavcev in občanov.

FRANC VUGA
Predsednik komiteja
za družbene dejavnosti

Ivo Kos

programih predvidevamo izgradnjo objektov, ki so skupnega pomena tudi za združeno delo, ne moremo mimo dejstva, da mora SVOJ DELEŽ PRISPEVATI TUDI ZDRUŽENO DELO.

Potreb po vlaganjih se je pojavljalo veliko več, kot jih je sedaj vključenih v programe IV. samoprispevka. Pri pripravi predlogov smo pristopali izredno selektivno, z veliko mero realnosti do sedanjega ekonomskega trenutka in v prizadevanju, da opredelimo takšne programe, ki bodo predstavljali čimvečji skupni interes večine občanov, gospodarstva in ostalega združenega dela naše občine. Takšne programe so občani tudi sprejeli na referendumu.

Objektivno pa je tudi razmišljanje, da veliko potreb po vlaganjih v objekte komunalne in prometne infrastrukture in v objekte družbenega standarda povzroča združeno delo samo s svojo dejavnostjo in da vseh obremenitev ne moremo in ne smemo prevaliti samo na občane.

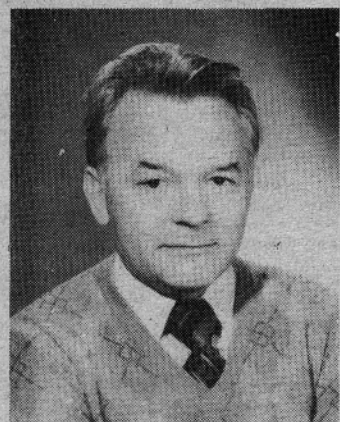
ZATO PREDLAGAMO ZD-
RUŽENEMU DELU, DA
SPREJME PREDLAGANE SA-
MOUPRAVNE SPORAZUME
IN S TEM SPREJME OBVEZO
ZA SOFINANCIRANJE RE-
FERENDUMSKIH PROGRA-
MOV.

Programi to potrjujejo in govorijo sami zase!

— če pogledamo in podrobneje analiziramo programe naložb v komunalno infrastrukturo vidimo, da so to objekti, ki jih bo združeno delo neposredno koris-

Poziv združenemu delu — s skupno akcijo do zadanih ciljev

Dr. IVO BUT: Potreba po obnovitvi zdravstvene postaje v Mozirju je že dolgoletna. Ta zdravstvena postaja s svojo lokacijo v centru Mozirja rešuje samo zdravstvenim potrebam krajanov Mozirja, ampak tudi vsem občanom občine Mozirje, ki v tej zdravstveni ustanovi iščejo zdravstveno pomoč tudi takrat, ko domači zdravnik ni več dostopen. Tako ta

dr. Ivo But

zdravstvena postaja zagotavlja neprekinjeno zdravstveno varstvo v času, ko druge ambulate ne delajo. Le tega zagotavlja preko organizirane dežurne službe, ki traja vsak dan od 20. ure zvečer do 6. ure zjutraj naslednjega dne ter ob sobotah in nedeljah in ob vseh državnih praznikih. Tako traja samo dežurna služba v tej zdravstveni postaji 92 ur na teden.

Iz te zdravstvene postaje se zagotavlja tudi prevoz bolnikov z reševalnimi avtomobili. V času dežurne službe zagotavljamo vsem občanom v kriznih zdravstvenih situacijah urgentno medicinsko pomoč, na žalost ob sedanjih prostorskih stiski in pomanjkljivi opremljenosti včasih tudi kar v reševalnem avtomobilu, v osebnem avtu, zgodi pa se tudi, da kar na nosilih na tleh garažnih prostorov.

V okviru naše zdravstvene postaje deluje tudi higiensko-epidemiološka služba, ki je ravno tako pomembna za vse občane. Za vse občane, ki iščejo zdravstveno pomoč v času dežurne službe, je še kako velikega pomena laboratorijska dejavnost v tej postaji, ki bo dežurnemu zdravniku pomagala pri hitrejšem odkrivanju vzrokov bolezni. Z dograditvijo zdravstvene postaje v Mozirju bi tudi krajani KS Mozirje našli v njej vsaj približno takšen zdravstveni standard, kot ga imajo danes vse ostale zdravstvene postaje v Zgornji Savinjski dolini.

ANA KLADNIK, direktorica VVO Mozirje: V naših vrtcih je iz leta v leto večja stiska. Sedaj moramo v nekaterih enotah otroke celo že odklanjati. Tako je na Ljubnem v vrtcu prostora le za 38 otrok, že sedaj

Ana Kladnik

pa jih je 50, ob tem pa smo jih nekaj morali že odkloniti.

V naši občini je vključenost otrok v organizirano varstvo daleč pod republiškim povprečjem. V Sloveniji je preko 40% predšolskih otrok vključenih v vrte, v naši občini pa komaj nekaj nad 20%. O pomembnosti predšolske vzgoje pa ni potrebno posebej govoriti, saj je mnogim otrokom v času, ko so njihovi starši na delu, njihov drugi dom. Potreba po povečanju prostorov v vrtcih v Nazarjah in na Ljubnem je res velika, vendar bo ta načrt možno realizirati le, če bodo tudi delovne organizacije prispevale svoj delež. Mislim, da je prav, da tudi tistim našim malčkom, ki sedaj zaradi prostorske stiske ne morejo v vrtec, omogočimo, da bodo dobili svoj drugi dom.

Objekti komunalne infrastrukture, ki naj bi se ali pa so se že pričeli graditi, so za občino pomembni toliko, kolikor želimo naše kraje obdržati vsaj v takem stanju, kot so sedaj. Povedal bi, da smo že iz prejšnjih samoprispevkov gradili kolektorski zbiralnik, kateri pa nič ne pomeni, v kolikor ne bo zaključen s čistilno napravo, preko katere naj bi šle odplake — trenutno iz dveh krajevnih skupnosti: Mozirje in Nazarje. Z izgradnjo podaljška kolektorja v industrijsko cono Prihova pa bi se približali želji KS Rečica, da bi se povezovala na to centralno čistilno napravo. Ta kolektorski zbiralnik in sama čistilna naprava je nekaj novega. Naše vode moramo obdržati čiste, kajti voda je vir življenja in če jo onesažimo, nas čaka ekološka katastrofa, katere pa si najbrž nihče izmed nas ne želi.

Dipl. ing. ALOJZ PLAZNIK, direktor ZKZ Mozirje: Program IV. samoprispevka, ki smo ga uspešno izglasovali meseca maja, sedaj nadaljujemo še v združenem delu, da bi zago-

dipl. ing. Alojz Plaznik

tovili sredstva tudi iz dohodka delovnih organizacij. Kot občan in delavec v združenem delu in kot predsednik občinske kulturne skupnosti podpiram ta program. Zavedam se, da trenutek v katerem smo se odločili in se bomo še odločali v združenem delu, ni najbolj ugoden. Vendar pa naš program ni skupek želja, ampak je to program naših potreb.

Kot predsednik kulturne skupnosti Mozirje izražam zadovoljstvo, da je pri naših ljudeh tako velika osveščenost glede varovanja naše kulturne dediščine in da so naši ljudje pripravljeni za to dejavnost prispevati svoja sredstva. To kaže na naše spoznanje, da moramo očuvati to, kar so nam zapustili naši predniki in zaustiti bodočim rodovom. Tudi odvajanje delčka sredstev iz dohodka delovnih organizacij bo prispevalo k doseganju teh ciljev.

Kot delavec kmetijske zadruge, ki se trenutno nahaja v izjemno težavnih razmerah pa lahko rečem, da spoznanje o potrebnosti reševanja tovrstnih problemov, v našem kolektivu ni sporno. Glede združevanja sredstev v ta namen pa menimo, da bomo morali zaradi motivacije istočasno z odvajanjem dela dohodka vzporedno zagotoviti tudi boljše materialne pogoje za stimulacijo delavcev. To je naš trenutni problem. Izboriti si moramo drugačen status kmetijstva nasploh, da bi se razmere popravile, tako, da bi tudi to finančno obveznost lahko izpolnili in kar pričakujemo tudi od ostalih podjetij v naši dolini.

FRANC MIKLAVC, direktor trgovske organizacije Savinja Mozirje: Kljub temu, da so danes težki časi pa mislim, da moramo vseeno stremeti k temu, da se znotraj občine naprej razvijamo. Sestavni del gospodarstva pa je tudi razvoj gospodarske infrastrukture. Zato naj bi tudi naše gospodarstvo delno sofinanciralo program samoprispevka.

Naš kolektiv sicer nima direktne možnosti vključevanja v izgradnjo gospodarske infrastrukture, zato pa naš kolektiv prav tako koristi te objekte. V kolikor pa bo naša delovna organizacija, za kar imamo resen namen, v kasnejšem obdobju vključila v razvoj turistične dejavnosti, potem pa smo za razreševanje problemov, ki so v programu samoprispevka, toliko bolj zainteresirani. Odmernost v našem kolektivu, glede na uspel referendum, je zelo ugodna. Zato ocenjujem, da pri nas ne bi smelo biti velikih težav pri vključevanju naše delovne organizacije v programe samoprispe-

Franc Miklavc

vka, posebej tistega dela, kjer so vključene skupne naloge v občini.

KPO Gorenje Glin Nazarje: Naša delovna organizacija podpira pro-

gram združevanja sredstev OZD za izgradnjo objektov skupnega pomena, ki so načrtovani v programu IV. samoprispevka. V dosedanjih obravnavi dokumentov za sprejem odločitev o združevanju sredstev smo dali več koristnih pripomb in predlogov in upamo, da bodo v zaključnih predlogih aktov upoštevani. Sedanji položaj gospodarstva terja od nas izredno tehtno presojo pri sprejemanju novih bremen, zlasti realno presojo vrednosti nekaterih objektov in učinkovitost naložb. Delež s katerim sodelujejo OZD pri financiranju skupnih programov bomo zmogli pokriti pod pogojem solidarnosti vseh OZD v občini. Pogoj za realizacijo tega programa združevanja je ohranjanje vsaj sedanjih pogojev gospodarjenja, ki se nam zadnji čas zelo zaostrojujejo. Tu želimo omeniti izstopajoč problem količinske in kakovostne oskrbljenosti z lesom, ki ga lahko rešimo edino v občini v korist vseh. Les nam je vedno predstavljal materialno osnovo za razvoj vseh dejavnosti v občini. Iz njega črpamo v veliki meri sposobnosti za razvoj vse občine, tudi teh programov izgradnje objektov skupnega pomena, o katerih se sedaj dogovarjamo in odločamo. Zato smatramo, da bomo z ustrezno solidarnostjo vseh delovnih ljudi in občanov zmogli tudi ta program naložb v objekte skupnega pomena.

RADE RAKUN, direktor DO Komunalna Mozirje: IV. samoprispe-

Rade Rakun

vek, katerega smo izglasovali v mesecu maju, je nekaj posebnega, ker v njem sodelujejo ne samo krajanj sami, ampak tudi združeno delo. Uvideli smo, da brez sodelovanja združenega dela ne moremo zgraditi tiste objekte, ki smo jih zastavili s programom samoprispevka.

Prof. ANTON VENEC, ravnatelj OŠ Mozirje: Na centralni šoli v Mo-

prof. Anton Venec

zirju je okoli 610 učencev, zaradi česar je nastala precejšnja prostorska stiska, kajti stavba, ki je bila zgrajena leta 1970 je bila zgrajena za približno 350 otrok. Zaradi tega smo že iz tretjega samoprispevka zgradili 6 novih učilnic, vendar smo že takrat imeli v programu večjo razširitev šole. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev pa smo zgradili samo prvo fazo. Načrtovali smo, da bi se šola gradila v treh fazah. Prvo fazo smo zgradili s sredstvi tretjega samoprispevka — to so manjkajoče učilnice, druga in tretja faza pa obsega dograditev telovadnice in dograditev kuhinje, jedilnice in manjkajoče učilnice za gospodinjstvo. Vseh faz tudi sedaj ne bi mogli zgraditi, zato smo se odločili, da zgradimo tretjo fazo t.j. jedilnico, kuhinjo in učilnico za gospodinjstvo. Gradnja teh prostorov je izredno pomembna, kajti kuhinja ne ustreza osnovnim sanitarno-higienskim predpisom, jedilnica pa je za tako veliko število učencev odločno premajhna. Zato učenci malicajo po razredih. Pri izgradnji bodo problematična finančna sredstva, kajti gradilo naj bi se iz treh virov, in sicer iz sredstev samoprispevka, sredstev, ki bi jih zbrale šole same in sredstev, katere bi prispevale delovne organizacije.

Nujno potrebno bi bilo, da bi delovne organizacije prisluhnile našemu problemu, kajti s tem bi tudi sami rešili marsikateri problem, kot na primer prehrano in varstvo svojih otrok. Zato pričakujemo, da bodo delovne organizacije podprle program združevanja sredstev v te namene.

MIRKO STRAŠEK, ravnatelj TOZD Kovinarstvo Ljubno: V Kovinarstvu imamo probleme z vodo- vodom že od takrat, ko smo zgradili halo, torej od leta 1975. Krajevni lokalni vodovod za področje Savine ne zadošča tako velikim potrebam in

zato smo se bili primorani skoraj popolnoma izključiti iz krajevnega vodovoda, kajti kadar so se naši delavci umivali, je bilo celo naselje brez vode. Zato smo začasno rešitev za potrebe sanitarij uredili s tehnološko vodo z lokalnim črpališčem. Vendar to ni dobra rešitev in si že dalj časa prizadevamo, da bi ta problem rešili. Predlagali smo tudi krajevni skupnosti, da bi ta problem rešili skupaj. Enako pobudo smo dali tudi sosednji delovni organizaciji Gradbeniku. Pri sedanjem svetu krajevnih skupnosti smo naleteli na pozitivno reakcijo in tako je sedaj ureditev tega problema tudi v programu samoprispevka. Za nas bo to bistvena pridobitev. Sicer pa je še več drugih objektov družbenega standarda in infrastrukturnih objektov, ki so velikega pomena za delavce in naše delovne organizacije. Predvsem mislim na vrtec na Ljubnem. Imamo mlad kolektiv in zato je velik problem varstvo otrok. Vrtec je poln in

Mirko Strašek

premajhen, drugje pa je težko dobiti varstvo. Mislim, da bi z razširitvijo vrtca bistveno pripomogli k reševanju osebnih problemov nekaterih naših delavcev in delavcev.

Sicer pa smatram, da na program samoprispevka ne smemo gledati samo s stališča, kaj je pomembno za področje Ljubnega, saj mi zaposlujejo iz vseh krajevnih skupnosti iz naše doline.

Zavedamo se, da je trenutno zelo težka situacija in da se je težko odločati za tovrstne potrebe, zavedamo pa se tudi, da zato še ne more vse stati. Če smo se kot občani že odločili za program samoprispevka in ga podprli z nadpovprečno visokim procentom, se bomo morali tudi v združenem delu priključiti celotni akciji.

R. P.

Podprimo naše razvojne programe

Vsaka občina, delovna organizacija mora imeti postavljene cilje za prihodnost, za njihovo izvedbo pa mora imeti razvojne programe, ki morajo zajemati objektivne možnosti razvoja že obstoječih kapacitet, naravne danosti, predvsem pa opredelitev ciljev — kaj želimo doseči: novo ali večjo proizvodnjo, proizvodnjo izdelkov za izvoz, dodatno zaposlovanje ali pa razvoj dejavnosti kraja, ki brez sredstev ne more doseči napredka... Vsekakor sis programi, ki jih moramo in ki jih v ustreznem trenutku lahko ponudimo občanom, delovnim organizacijam ali skupnostim, povečamo možnosti za pridobitev sofinancerjev in ustvarimo pogoje za izvedbo — to je nadaljnji in boljši razvoj gospodarstva občine.

Združeno delo naj bi prispevalo sredstva na podlagi sklenjenega sporazuma o združevanju sredstev za sofinanciranje izgradnje objektov skupnega pomena v občini Mozirje iz čistega dohodka, po stopnji 0,15% po osnovi bruto osebnega dohodka in to po ugotovljenih rezultatih zaključnega računa v posamezni delovni organizaciji oziroma TOZD. Na ta način bo združeno delo zbralo skupno v petih letih 222.800 tisoč din oziroma do 20% od celotne predračunske vrednosti naložb.

Inicialno sofinanciranje naložb v nove razvojne usmeritve na področjih turizma, kmetijstva in drobnega gospodarstva

Kot v celem svetu se tudi v naši občini vršijo procesi, ko obstoječa industrija zaradi tržnih razmer in tehnološkega posodabljanja ne prevzema več bremen zaposlovanja prirastka prebivalstva. Tako smo v zadnjih letih priča hitremu porastu števila nezaposlenih, predvsem pa je kritično, da se to povečanje vrši na račun povečanja nezaposlenih mladih, šolanih občanov.

Povsod v svetu so družbe odgovorile na to neskladje s povečevanjem delovnih mest na področju infrastrukture, turističnih dejavnosti, povečanja stopnje predelave in izkoristka naravnih danosti na področju kmetijstva in predvsem na odpiranju novih, inovativnih in prilagodljivih obratovalnic malega gospodarstva.

Tudi v naši občini je nadaljnje razvojne usmeritve iskati predvsem v tej smeri in reči moramo, da smo nekatere razvojne usmeritve že zdefinirali: — za področje turističnega razvoja je v zaključni fazi študija razvoja turizma v Zg. Savinjski dolini, ki nedvoumno kaže na nujno preusmeritev te dejavnosti iz »avartkično« zaprte »šank dejavnosti« v novo kva-

liteto, ki se kaže predvsem v možnostih večjega izkoristka Logarske doline. Seveda bo to zahtevalo začetna vlaganja v infrastrukturo, da bi področje postalo zanimivo za zunanje investitorje;

— na področju razvojnih možnosti se v kmetijstvu dela na pričetku predelave primarnih kmetijskih proizvodov (mleko v sir) v okviru mini sirarn, ki imajo svoje bistvo v drobnem gospodarstvu. Kot vsak inicialni program tudi to prestrukturiranje zahteva širšo družbeno pomoč;

— na področju razvoja proizvodnega in storitvenega drobnega gospodarstva so ob že doseženi stopnji razvoja gotovo še velike možnosti. Tudi to je razvojni imperativ Jugoslavije in posebno še Slovenije. V veliko občinah so na pobudo CK ZKS in GZS že ustanovili posebne finančne sklade za hitrejši razvoj tege segmenta gospodarstva. Menimo, da so možnosti v večjem kooperacijskem sodelovanju drobnega gospodarstva z industrijo na našem področju premalo izkoriščene. Predvsem pa je stopnja finalizacije lesa v tem segmentu še daleč pod realnimi možnostmi. V razvitem svetu se daje za tovrstna prestrukturiranja tudi do 5% družbene proizvodnje, menimo, da je tudi dolžnost obstoječega gospodarstva,

da omogoči širše prestrukturiranje in naš predlog izhaja iz minimalnih potreb, da to tudi omogočamo.

Sredstva za subvencioniranje projektov za gospodarske naložbe v manj razvitih KS Luče in Solčava

V letu 1986 smo pričeli na osnovi zakona in odloka o hitrejšem razvoju manj razvitih območij SR Slovenije z akcijo priprave programov za hitrejši razvoj manj razvitih in obmejnih krajevnih skupnosti Luče in Solčava.

OZD gospodarstva občine Mozirje je so kar obširno napovedale možnosti hitrejšega razvoja omenjenih krajevnih skupnosti. Naša družbeno politična skupnost si v okviru širših in družbenih prizadevanj za hitrejši razvoj manj razvitih in obmejnih KS že dalj časa prizadeva, da bi poleg sorazmerno dobro razvite infrastrukture na tem področju prišlo tudi do hitrejšega razvoja gospodarskih dejavnosti. Ker slovenski zakon o hitrejšem razvoju nerazvitih predvideva možnost združevanja sredstev za investicijske naložbe iz zmanjšanja prispevkov za nerazvite v SFRJ (50%), smatramo, da bi z vidika naše družbeno politične skupnosti bilo zelo stimulatивно, če bi omogočili investitorjem pridobiti in-

Marija Vrtačnik

vesticijsko dokumentacijo brezplačno. Možnost obstaja v tem, da bi 50% vrednosti projektov subvencionirali iz sredstev samoprispevka, 50% pa lahko investitorji pridobijo pri komisiji IS SRS za skladnejši razvoj nerazvitih.

Vrstni red financiranja bo na podlagi zahtevkov OZD določal poseben odbor na predlog komisije Izvršnega sveta za vlaganje v manj razvite krajevne skupnosti. Vlaganja v ta namen bi se morala izvesti do konca leta 1990, ker do takrat velja zakon o pospeševanju skladnejšega regionalnega razvoja v SR Sloveniji.

MARIJA VRTAČNIK
Predsednica komisije
za gospodarstvo in
planiranje

Delegati govorili o osebnih dohodkih

V juniju so na ločenih sejah vsi trije zbori Skupščine občine Mozirje med drugim razpravljali o analizi rezultatov gospodarjenja v I. trimesečju letošnjega leta. Vsi trije zbori so ugotovili, da smo z rezultati gospodarjenja v tem obdobju lahko zadovoljni, če upoštevamo resnično zaostren ekonomski in finančni položaj gospodarstva. Pomembno je, da bomo v delovnih organizacijah in v izvršnem svetu tekoče in ažurno spremljali spreminjanje ekonomske politike, področje porab in usklajevanje osebnih dohodkov. Delovne organizacije morajo na osnovi interventnih zakonov izdelati analize o možnem poslovanju v spremenjenih tržnih, cenovnih in finančnih pogojih gospodarjenja. Nujno je izdelati projekcijo osebnih dohodkov in o možnostih informirati kolektive. Zaradi tega Skupščina daje pobudo vsem družbenopolitičnim organizacijam v občini, da s polno mero odgovornosti informirajo delavce o novih interventnih ukrepih, da se bomo v novonastalih razmerah ekonomske in socialne politike čim bolj znašli in bomo na vse dobro in slabo tudi pripravljeni.

Pregled osebnih dohodkov delavcev v zasebnem sektorju drobnega gospodarstva občine Mozirje je dodobra razgibal delegate, tudi delegate iz delegacije Obrtnega združenja Mozirje. Skupščina trimesečno spremlja rezultate gospodarjenja OZD, zaradi pomembnosti drobnega gospodarstva se ob rezultatih OZD vzporedno analizirajo tudi rezultati gospodarjenja zasebnega sektorja. Zbirne ugotovitve so pokazale

na ravni občine za leto 1987 ugodne trende: porast števila obratovalnic za pet, rast števila zaposlenih za 43, celotni prihodek je porasel z indeksom 262, dohodek pa z indeksom 243.

Izredno nizki pa so bili osebni dohodki zaposlenih, saj je bil povprečni mesečni dohodek le 143.671 din v letu 1987, v združenem delu pa je znašal 235.290 din. Zasebni sektor drobnega gospodarstva torej dosega le 61,6% osebnih dohodkov v družbenem sektorju gospodarstva na območju občine Mozirje. Vse to pa je zelo zaskrbljujoče in realno gledano neverjetno. Na osnovi tega se takoj postavlja vprašanje socialne varnosti teh delavcev. V kolikor pa delavci prejmejo višje osebne dohodke kot so prikazani v obračunskih listih, pa gre za utajo družbenih obveznosti, prelaganje bremena socialne varnosti na druge delavce, saj smo v pravicah vsi izenačeni. V primeru, če bi zasebni sektor dosegel vsaj takšne osebne dohodke kot gospodarstvo občine, bi na račun družbenih dejavnosti bilo cca 52 starih milijard več priliva, kar bi bistveno olajšalo materialni položaj družbenih dejavnosti in ne bi poslovali z izgubo v občinski zdravstveni skupnosti.

Samo 14,2% obratovalnic izplačuje OD, ki dosegajo oz. presegajo povprečna izplačila OD v gospodarstvu občine, kar pomeni, da izplačujejo v skladu z določili kolektivne pogodbe.

Povprečno izplačani osebni dohodki v obrtni dejavnosti in proizvodnji delavcev v gospodarstvu občine Mozirje:

	Obrt	Gospodarstvo občine Mozirje
— proizvodnja	167.637	226.532
— avtoprevoznitvo	167.637	317.468
— gostinstvo	95.740	196.014
Skupni povprečni OD	143.671	235.290

Iz prikaza je razvidno, da osebni dohodki delavca zaposlenega v obrtni dejavnosti nudi za 39% manjšo socialno varnost v primerjavi z delavcem v združenem delu, kar vpliva na njegovo manjše zdravstveno varstvo, izplačilo pokojnin, kreditno sposobnost itd., ker ti delavci nasedajo trenutnim navideznim »bonitetam«.

Iz razprave je bilo zaključiti, da vseh obratovalnic ne smemo in ne moremo metati v en koš, da imamo tudi zelo dobre in poštene obratovalnice oz. lastnike le-teh.

Nujno je, da se kršitelji obravnavajo, če so, za to pa je potrebno več aktivnega in sistemskega nadzora, so dejali tudi sami obrtniki. Sindikat se zadoljuje, da sproži postopke v zvezi s kolektivno pogodbo in preko osnovne organizacije ZSS pri obrtnikih skuša prikazati in razčistiti ta problem.

Skupščina je sprejela sklep, da se podatki in višina OD delavcev zaposlenih pri obrtnikih, objavijo v avgustovski številki Savinjskih novic.

Pri obravnavi poročil o delu Temeljnega javnega tožilstva, Temeljnega sodišča Celje — enote v T. Velenju, Temeljnega sodišča Celje, Sodišča združenega dela Celje, Družbenega pravobranilca

samoupravljanja občin Velenje in Mozirje in Javnega pravobranilstva Celje je bilo razveseljivo to, da vsi ti organi ugotavljajo, da v občini Mozirje na teh področjih nimamo bistvenih problemov in smo ena izmed redkih, če ne edina občina v Sloveniji, ki je zelo mirna in neproblematična. To dokazuje, da naši občani delujejo samozasčitno in je med nami velika zavest.

Žal pa nam prometna varnost in smrtni primeri na naših cestah ta občutek zadovoljstva pokvarijo. Ugotovljeno je, da smo po številu prometnih nesreč s smrtnim izidom v samem slovenskem vrhu. Vse to nam ni v zadovoljstvo in ponos, še posebej, ker ta krvavi cestni davek plačujejo predvsem mladi ljudje, v veliko primerih tudi zaradi preveč zaužitega alkohola.

Zato Skupščina poziva občane in vse dejavnike, ki lahko kakorkoli vplivajo na izboljšanje takega stanja, da se nad problemom zamislimo in s preventivno, opozorili in odgovornostjo vsi skupaj prispevamo k ohranitvi mnogih mladih življenj, upoštevajoč primerne hitrosti, slabe ceste in omejene lastne sposobnosti.

ANTON BORŠNAK

Srečanje gospodarstvenikov z Vladom Klemenčičem

Občinski komite ZKS Mozirje je organiziral dve zanimivi srečanja naših gospodarstvenikov in kmetijskih proizvajalcev z članom predsedstva CK ZKS tov. Vladom Klemenčičem. Na srečanjih v ZKZ Mozirje in v Gorenje MGA v Nazarjah so se pogovarjali o trenutnem gospodarskem in

političnem položaju v Jugoslaviji in Sloveniji. Vlado Klemenčič je udeležence razgovora seznanil s predlaganimi gospodarskimi spremembami, najodgovornejši predstavniki gospodarskega življenja naše občine pa so ga seznanili s stanjem gospodarstva pri nas. R. P.

Vsako leto se takole zberejo mozirski upokojenci. Tudi letos so se. Ob petju in glasbi hitro mine čas in se pozabijo tegobe.

Državni prvaki z Ljubnega

Z državnega prvenstva sekačev, ki je bilo letos v Delnicah na Hrvaškem, se je pred dnevi zmagovalno vrnil delavec GG Nazarje TOZD Gozdarstvo Gornji grad Ivan Solar, ki je sicer doma iz Primoža pri Ljubnem ob Savinji. Ta 44-letni delavec je namreč na tem tekmovanju osvojil prvo mesto in tako postal državni prvak. Tako je na ta način zaokrožil številne uspehe, ki jih je v prejšnjih letih dosegal na tovrst-

nih tekmovanjih. Ivan Solar je bil namreč leta 1985 že tudi republiški prvak, večkrat pa je bil prvi tudi na tekmovanjih v okviru GG Nazarje.

Ker je gozdarstvo v naši občini zelo pomembna gospodarska panoga in ima seveda dolgoletno tradicijo, je ta uspeh še toliko večji. Številnim čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Savinjskih novic.

RAJKO PINTAR

Hvalevredna poslovnost

Potrošniki se največkrat pritožujejo čez ravnodušnost trgovskih delavcev do njihovih želja. Dogaja se, da trgovina nima blaga, ki je sicer dosegljivo in je torej le na trgovcu, da ga naroči, da se pobriže zanj. To včasih ni tako naporno, je pa hvaležno sprejeto s strani ljudi, ki na tako blago čakajo.

Znano je, da so za sladkorne bolnike po svetu posebne trgovine, kjer je ves živčev primeren za prehrano teh ljudi. Zato je treba slediti takim zgledom tudi pri nas. Če že ne moremo imeti svoje trgovine, ker se pač to ne bi nikakor izplačalo, pa lahko uredimo posebno polico s ponudbo za sladkorne bolnike.

Nekaj takega poizkušajo v mozirski samopostrežni trgovini. Vendar pa ni bilo sokov, ki so primerni tudi za te bolnike. Fruc-

tal izdeluje »super sok«, ki je brez dodatka sladkorja. Posebno priporočajo breskovega, tega ni bilo na voljo v naši trgovini. Poslovodkinji je bilo treba le besedo in že ji je uspelo v kratkem zagotoviti tudi ta sok. Pa še vljudno je opozorila, da je sedaj v zalogi in da bo odslej vedno.

Morda bo kdo menil, da gre za malenkost, morda, vendar takšne malenkosti predstavljajo vsakdan; vsaj naj bi ga! Z malo dobre volje gre torej tudi to! Zato zasluži poslovodkinja samopostrežbe Savinja v Mozirju pohvalo in številni sladkorni bolniki ji bodo hvaležni, če bo poskrbela še za drug ustrezen živčev. Tako ne bo treba iskati tega blaga zunaj občine in še občutek je dober, da nekdo, čeprav mlad, razume tegobe in brige soljudi.

A. V.

Na aktivu predsednikov svetov krajevnih skupnosti so svečano podpisali samoupravne sporazume o razvoju telefonije v naši občini. Sporazume so podpisali predstavniki krajevnih skupnosti, Izvršnega sveta SO Mozirje in celjskega PTT podjetja. Imenovan je bil tudi odbor za spremljanje akcije, v katerem so predstavniki vseh krajevnih skupnosti.

Izhod le znotraj SZDL

Našega sogovornika Franca Krajnc-Mlinarja ni potrebno posebej predstaviti. Pa vendar, naj poudarimo, da je že njegov oče bil zadržno zavezen v takratni kmetijski zadrugi Rečica, da je mladi Franc že od malih nog sodeloval v predvojnem čebelarstvu in da ga pozneje najdemo vedno med najbolj prizadevnimi zadržnimi delavci naše doline. Preudaren in poln življenjskih, pa tudi gospodarskih izkušenj je vedno vplival na tok dogodkov v ožji in širši okolici.

Obiskali smo ga na njegovem domu na Kropi in kot je to pri njemu že v navadi, bil je kljub obilnemu delu, na voljo za pogovor. Za klepetanje o postranskih dogajanjih ni kaj prida navdušen, ko pa gre za gospodarska vprašanja pa takoj prisluhne.

SN: Glede zadržne dejavnosti imate dejansko izkušnje že od same ustanovitve zadrug takoj po vojni.

KRAJNC: To drž! Zgledoval sem se po očetu, ki je v zadrugi videl koristi in potrebo po združevanju kmetov. Ko smo po vojni pričeli zadržno obnavljati, sem bil seveda takoj zvržen.

SN: Zato pač lahko ocenjujete dobre in slabe strani zadržnega delovanja po osvoboditvi?

KRAJNC: Med slabe sodi nedvomno prepogosta reorganizacija zadržnih organizacij. To je seveda slabilo uresničitev delovnih načrtov in hkrati voljo do sodelovanja. Končno smo kmetje občutili vse večjo oddaljenost zadrge, ki naj bi bila naša, pa je vse bolj postajala kmetu tuja, trgovska in seveda je kot taka izgubljala prvobitne namene in vsebino. Treba pa je takoli pribiti, da smo kmetje dobro vedeli, da vse te česte spremembe niso volja ljudi v zadrugi, pač pa so vsiljene, saj so predpisi vse do podrobnosti urejali! Kakšne samoupravne volje tu ni bilo. Neverjetne želje po velikih zadrugah, kombinatih in podobnem so končno še tisto malo nekdanje zadrge spremenile v TOZD-e, od zadržne misli pa je ostalo zelo malo. Moram pa hkrati reči, da so vodilni v naši zadrugi v marsičem skušali ohraniti zadrugo kmečko, trudili so se, da bi kmetje dejavno sodelovali, naredili so ogromno za napredek kmetijstva v dolini, kar pogledmo našo živinorejo... Pa še bi lahko naštevati. Naša zadruga je brez pretiravanja lahko marsikateri za zgled!

SN: Torej ne mislite, da je treba zadrugo ukiniti?

KRAJNC: Ne ukiniti, to je zaletavo rečeno. Treba pa jo bo s skupnimi močmi posodobiti, tako da bo kmet videl v njej svojo organizacijo. Tu bodo morali končno zakonodajalci bolj prisluhniti potrebam kmeta in vasi in manj krmariti med vsemi mogočimi predsodki do kmeta in kmetijstva na sploh.

SN: Je odraz odtujene zadrge tudi nova kmečka organiziranost v Kmečki zvezi?

KRAJNC: Mislim da je. Kajti stanovsko kmetje niso bili več povezani v trenutku, ko so iz zadrge naredili delovno organizacijo. Zaradi popolne odrinjenosti kmeta na rob družbenih dogajanj se je rodila ta zveza, ki naj bi poslej predstavljala organizacijo kmetov. Seveda pa bi res želel, da bi to ostala stanovska organizacija.

Kmečka zveza tudi pri nas

Dvorana Delavskega doma v Nazarjah je bila skoraj premajhna za vse, ki so se udeležili ustanovitve Slovenske kmečke zveze in Zveze slovenske kmečke mladine v naši občini.

Kmetje ocenjujejo, ne samo v naši občini ampak v celotni Sloveniji, da z zgrešeno kmetijsko politiko ne pospešujemo kmetijstva in s tem večjo in cenejšo pridelavo hrane, temveč gremo v to, da se obseg celo zmanjšuje, kmetje pa se odločajo za minimalna vlaganja v kmetijsko proizvodnjo. Po njihovi oceni kmet na to politiko nikoli ni imel vpliva. Zato menijo, da je upravičena zahteva, da dobi kmet svojo organizacijo, v kateri bo družno, z ostalimi kmeti v Sloveniji nastopil in se boril z svoje pravice.

Takšna organizacija naj bi bila Slovenska kmečka zveza. Članstvo v njej je prostovoljno, financirala pa se bo izključno iz članarine. Kako visoka bo, sedaj še ni dogovorjeno.

Premislek ob navdušenju

Res je, da se v sedanjih težkih časih prepogosto izražamo nestrpnost do bližnje preteklosti, res pa je tudi, da to počenjamo včasih kar nepremišljeno. Vprašamo se lahko ali bo res vse kar sledi včerajšnjemu boljše od tistega? Seveda se moramo za boljše truditi, to pa le na temelju dobro premišljenih načrtov, ne pa kar na slepo. Takole nekako razmišlja opazovalec, ko spremlja pogovore o novi stanovski organiziranosti kmetov. Nekateri bi radi kratkotalno trčili, da je vse dosedanje prizadevanje ZKZ bilo jalovo, da se ni nič storilo, da bo v novo vse drugače in podobno.

Vendar nas izkušnje učijo, da ni vse boljše kar sledi nečemu, v naših očeh, preživitemu.

Vsi si želimo delati brez napak, vsi bi hoteli imeti uspehe, ob tem pa vidimo le naprej in ne tudi nazaj. Pogled nazaj mora biti vedno prisoten, mora biti odkrit, pošten in ne enostranski, potem bo tudi mogoče iz izkušenj kovati boljše.

Menda nihče ne misli, da je naša zadruga plod nekaterih, ki danes stoje v ospredju pozornosti, vemo da je v njenem bistvu na vsak korak občutili zakonske okvire, ki so jo tako začrtali in tudi osnovali.

Zakaj torej gre? Po dolini so posodobljene kmetije, so izredno zanimive turistične kmetije, viden je napredek na vsakem koraku, hkrati pa je ob tem povsod čutili prizadevanje zadrge, ki je trdno s kme-

Fran Krajnc-Mlinar

ja znotraj SZDL v kateri mora biti jasno in glasno zagotovljena tudi vloga kmeta v družbenem dogajanju. Zunaj teh razmer po mojem ni bodočnosti za uspešno delo te zveze. Gotovo je treba iskati trdno vez med dejavniki naše družbe, sem pa sodi tudi kmetijstvo.

SN: Bo po vašem v dolini ta organizacija naletala na odziv?

KRAJNC: Mislim da bo. Doslej ni bilo dosti naših ljudi ne v Ljubljani, niti v Nazarjah, tu mislim na kmete iz moje bližnje okolice, to pa ne pomeni, da se ne bodo odzivali, če bo program tudi del njihovih želja in potreb. Tudi mladi se vključujejo, to je dobro, kajti prav na njih je bodočnost naših kmetij in kmetijstva.

SN: Kje je v sedanjem času mesto zadrge?

KRAJNC: Prepričan sem, da zadrugo potrebujemo. Njeno mesto je v središču današnjih gospodarskih tokov. Pričakujemo pa, da končno zakonodajalci dojamajo, čemu naj zadruga kot kmečka služi. Kmetje morajo zadrugi zaupati, jo imeti za svojo, to pa bo mogoče s čimmanj vmešavanja od zunaj. Smo sami dovolj razsodni, da razumemo utrip časa in družbe, zato ne potrebujemo vseh vrst skrbnike; to je preživelo!

SN: Dolina je kmetijsko dobro razvita, je kmetijstvo lahko še uspešnejše?

KRAJNC: Veliko se je naredilo za napredek kmetijstva, ljudje so dobro sodelovali in danes imamo marsikje zgledne kmetije, čeprav razpolagamo s sorazmerno malo obdelovalne zemlje. Imamo pa to srečo, da kmetijstvu pomaga pri prenovi les. To je pri nas že od nekdaj tako, le da po mojem globokem prepričanju preveč redčimo naše gozdove, to nam bo lahko kdaj v napoto. Morali bi bolj misliti na rodove, ki nam bodo sledili!

SN: Kakšno je vaše sporočilo ob vsem tem?

KRAJNC: Mislim, da je treba sedaj bolj kot kdaj prej ohraniti trezen razum. Nič ni na mestu kakršnokoli pretiravanje in še manj vroča kri. Iz tega se ne rodi nič pametnega. Treba je strpnega sodelovanja vseh dobro mislečih in s skupnimi močmi moramo ukrepati za dobro nas vseh, ne glede ali gre tu za delavca, kmeta, občana in še ne vem koga.

A. VIDEČNIK

Obe zvezi bosta delovali v skladu s svojim pravilnikom in statutom Zveze socialistične mladine in Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Na terenu bodo člani organizirali krajevne ali območne odbore SKZ. V Zgornji Savinjski dolini je bilo na zboru potrjenih 6 krajevnih odborov — Mozirje, Šmartno, Gornji grad, Rečica, Ljubno in Luče ter Zgornjesavinjski odbor Slovenske kmečke zveze. V ta odbor so bili izvoljeni: Bezovšek Franc, Bider Jože, Slatinšek Oskar, Rihter Ivo, Golčnik Pavel, Zagožen Stane, Kumer Tone, Jurjavec Edi in Prešernik Andrej.

Zbor zgornjesavinjskih kmetov je pokazal, da so kmetje že pripravljeni delati, vendar pa je že zadnji čas, da se začno stvari, ki so bile že marsikje objubiljene, tudi realizirajo. Kmetje menijo, da če ne bo boljših pogojev za kmetovanje, kmet pač ne bo več tržni proizvajalec.

R. P.

Mladi iz vseh koncev sveta na Loki

Visoko na strmih pobočjih močno Raduho je v tem času zelo živahno. Temu utripu niso razlog zgolj številni planinci in drugi ljubitelji lepega planinskega okolja, posebej ga namreč krepijo mladi iz skoraj vsega sveta. Krepijo ga z veseljem, družabnostjo, z napornim in predvsem koristnim delom. Sliši se morda malce neverjetno, pa je vendarle res. Res je tudi, da se o njihovem sročnem vzdušju, resnično mednarodnem, lahko pričamo le v poznih popoldanskih urah in zgodaj zvečer ob planinski postojanki na Loki, o delovnem vzdušju in njegovih učinkih pa hudimano težko. Pa gremo lepo po vrsti.

Prvo nedeljo v juliju so se na Raduhi namreč zbrali mladi iz vse Slovenije, Evrope, prišli so celo z one strani Atlantika. Za dobre pol stotnije je vseh skupaj, so pa udeleženci letošnjega planinskega mladinskega delovnega tabora. Ze deseti po vrsti je, sodi v prizadevanja za nove organizacijske in vsebinske oblike prostovoljnega dela mladih, zato morda ne bo odveč kratek sprehod v minulo desetletje. Zdej že nekdanja »mladinska delovna brigada« se je oblikovala na podlagi potreb mladinske komisije Planinske zveze Slovenije pri gradnji izobraževalnega centra v dolini Bavšči pri Bovcu. Z delom je torej pričela pred desetletjem v okviru zveze mladinske delovne akcije »Posočje«. Posebna mladinska, bolje rečeno, planinska delovna brigada, se je pokazala za zelo primerno obliko mladinskega prostovoljnega dela, za novost in osvežitev na tem pomembnem področju. Kaj kmalu se je soočila s problematiko oživljanja planinskih pašnikov in ob ukinitvi zveze

Na nedavni problemski konferenci o turizmu, ki jo je v nazarskem delavskem domu pripravila občinska konferenca SZDL Mozirje (kot prva v Sloveniji), je bilo slišati veliko tehtnega in koristnega. V tej rubriki le kanček. Znani turistični delavec prof. Zoran Vudler iz Celja je prisotne med drugim opozoril na uporabo imena Zgornja ali Gornja Savinjska dolina, saj se okrog tega lomijo kopja že vrsto let. Poudaril je, da Gornja uporabljajo turistični in drugi delavci ter časopis Naš čas. Dogovorimo naj se torej, kako bomo pisali. Odgovor je bil seveda nasproten. Po nekajletnih razprtijah naj bi bilo jasno, da je prav Zgornja, da se šolniki in drugi v dolini jezijo zaradi pisanja Gornja, da pa je dr. Matjaž Kmecl dejal, da je prav oboje.

akcije na Tolminskem so se mladi odločili, da bodo z delom nadaljevali, vendar v obliki mladinskih planinskih delovnih taborov. »Nič več torej mladinskih delovnih akcij, temveč družabni tabori, na katerih je seveda delo še vedno prva naloga. To je bil zametek republiških in mednarodnih mladinskih delovnih taborov. Pobudo je podprla tudi republiška konferenca ZSMS in letošnjega 10. tabora na Raduhi se udeležujejo mladi iz »skoraj« vsega sveta. »Je povedal vodja tabora Dragan Miklavčič iz Cerknega, razumljivo na podlagi svojih dolgoletnih izkušenj.

Kraj vsakoletnega tabora pričeno iskati že prejšnjo jesen. Zanimajo se za planine in gore, na katerih bi bila njihova pomoč potrebna, koristna in dobrodošla. Gre seveda za planinske pašnike, ki se zaraščajo zaradi zane-marjanja v preteklosti, svoj pravi

pomen pa so znova pričeli dobivati nazaj v preteklih letih. »Izbira« je zato velika, prav tako veliko pa je težav. Lahko verjamete — denarnih. Pašne skupnosti po Sloveniji imajo veliko potreb in ustrezno temu malo denarja. Odločitev za kraj letošnjega tabora so tako letos sprejeli šele maja. Poudarbo mladih so v Gornji Savinjski dolini z veseljem sprejeli.

V teh dneh so torej mladi na Raduhi. Mladinska komisija Planinske zveze Slovenije je organizator, za prehrano in bivanje skrbi pašna skupnost, za stroške interesnih dejavnosti republiška konferenca ZSMS, svoj delež pa sta prispevali še Zgornjesavinjska kmetijska zadruga in zveza zemljiških skupnosti Slovenije. V prvem tednu je bilo v prijatni in lepo urejeni planinski postojanki na Loki 52 »mednarodnih stanovalcev«. Število se bo v tritedenskem obdobju spreminjalo. To je namreč tudi novost pri tej obliki prostovoljnega dela mladih. Ostanjejo lahko kolikor časa hočejo, bolje rečeno morajo. Organizatorji namreč vedo, da mladi radi potujejo, mnogi si morajo zaslužiti tudi kakšen dinar, zato imajo pri svoji odločitvi proste roke. Tri tedne »brezplačnega« tabora je namreč za mnoge le preveč. Seveda pa neprijetnih presenečenj glede udeležbe ne bo. Ne glede na posamezne odhode se število mladih ne bo bistveno zmanjševalo, saj bodo prihajali novi in večina načrtovanega dela bo zagotovo opravljenega. Kako so se torej v »nenavadnem okolju« visokogorskega sveta znašli mladi iz zahodnih vlemest?

»Ja, takole je s tem. Presenečenje ob prihodu je bilo precejšnje. Mladi iz drugih držav so večinoma navajeni življenja v velikih mestih, ne pa na visokogorskih in strmih področjih, sicer svežih in zdravih. Sprva recimo niso mogli dojeti, da se morajo prhati s hladno vodo in še na prostem povrh, pa s prho, ki je obešena kar na vihar-nik pred planinsko postojanko. Nekaj problemov je bilo sprva tudi s prehrano, ki je razumljivo niso vajeni. Na vso srečo in z veliko mero dobre, mladostne volje, smo vse težave rešili že v prvih dneh. Še več, sedaj si nekateri že sami želijo pripravljati hrano, tudi našo. Tudi sicer so se odlično vživeli v okolje, vsi se dobro počutijo, z njimi pa mi vsi,« je še poudaril Dragan Miklavčič.

Strokovna dela vodi Tomaž Marolt z Zgornjesavinjske kmetijske zadruge Mozirje. »Urejujemo pašnike pašne skupnosti Raduha — Javorje. Dela je veliko. Najtežja naloga je postavitev nove obodne ograje okrog pašnikov, dolge pet kilometrov. Stara je dotrajana, zato kole odstranjujemo, prav tako bodečo žico. Zabijamo torej nove kole in napeljujemo novo žico. Začeli smo na najtežjem terenu, strmim in skalnatem, vse je bilo potrebno znositi na rokah. Kasneje bo lažje. Ob tej ograji bomo pašnik razdelili še na manjše pašnike, teh ograj — črednik, pa bo kakšnih sedem kilometrov, skupaj celih dvanajst. Druga skupina mladih čisti pašnike, odstranjuje porast in podobno, tretja pa polaga cevi za napajališče na pašniku. Dolžina tega vodovoda je 1.400 metrov, delo pa na kamnitem terenu zelo oteženo. Ne glede na raznolik sestav mladih smo v prvih dneh opravili veliko dela in bomo skoraj zanesljivo uresničili vse načrte.«

Naj povemo, da so vodovod do izzida časopisa že končali, seveda pa ostaja veliko dela pri čiščenju pašnikov. Skoraj bi pozabili. Na začetku akcije je bilo na Loki med 52 udeleženci 18 mladih iz drugih držav. Spisek je kar zajeten, celo presenetljiv: Združene države Amerike, Kanada, Irsko, Finska, Nizozemska, Anglija, ZR Nemčija, Španija in Poljska. Pisana družba, ni kaj. Pa zelo vesela, sproščena, mladostno zagnana v delo in življenje. Janez Plesnik

Zabijanje kolov in napeljava žice v teh kamnitih strminah ni mačji kašelj. Kako naj skupljemo jarek, če pa skoraj ni nič zemlje? Linda in Jim iz ZDA: »Delo ni prav lahko, smo pa mladi, zdravi in dobre volje.«

Turistična prireditev v Mozirju

Lahko bi rekli, da turistični delavci v Mozirju še vedno iščejo svojo turistično prireditev. Letos so sicer že v drugo pripravili Mozirje nekoč, ki ima v svoji vsebini zelo zanimive posebnosti in bi s časom lahko postala privlačna za širše kroge, ne le za krajevne. In prav to je potrebno Mozirju, namreč prireditve, ki bi v kraj privabila množice in bi pomenila tradicijo.

Prvo dejanje je vedno pohod po trških mejah. Če bi ljudje zanj vedeli, bi bilo pohodnikov gotovo več, saj se ljudje takšnih množičnih izletov radi udeležujejo.

Tokrat je bilo pohvalno počivanje ob domačem kruhu in jabolčniku v Trnavčah. Prizori izvolitve trškega sodnika in trška zaprisega so nekaj zaključek prikazov pred zabavnim delom prireditve. Lahko trdimo, da prav ti niso prišli do izraza dovolj in bo tu treba najti drugačno obliko vsebinsko iste zasnove. Morda bi moralo biti bolj poudarjeno kot kulturni del in srž Mozirja nekoč. Treba je

Turistično društvo Mozirje se iskreno zahvaljuje vsem delovnim organizacijam in zasebnikom, ki so prispevali nagrade za srečolov ob prireditvi »MOZIRJE NEKOČ«.

takoj reči, da so se prireditelji potrudili kakovostno podati prizore, da pa ti zaradi okoliščin v katerih so se odigrali, niso učinkovali dovolj, vsaj ne toliko, kot bi zaradi zanimivosti zaslužili! Seveda je že kot najbolj utečen del programa treba smatrati fantovski večer na Tratah, tu so se verjetno potrdile domneve, da takšno vasovanje res sliši na Trate, to so dokazali krajanji tega predela, ki so pevce izredno lepo sprejeli.

Slovenija

Kaj reči sklepno? Vsekakor to, da je krog tistih, ki bi si za prireditve morali prizadevati, pa si ne, še vedno prevelik. Nekaj zanesenjakov ni kos nalogam za tako dobro in obsežno zastavljeno prireditev. Zalostno je, da v Mozirju še vedno vse preveč ljudi stoji »ob strani«, da mnogi »zelo dobro vedo« kako bi moralo to izgledati, le ko je treba kaj postoriti se krog delavoljnih hitro skrči. Vzor na Ljubnem še ni segel do Mozirja.

Žal! Morda bi prihodnje leto morali več propagirati prireditve, morda bi kazalo pritegniti društva, verjetno bi se upokojenci radi odzvali vabilu k sodelovanju, pa seveda morali bi končno sprevi-det, da gre za krajevno čast, ki se odslikava v udeležbi na tej prireditvi, pa seveda še kje.

A. V.

Deset vrtnic za vaško olimpiado

Obstajajo različni načini, kako ohraniti izročilo kraja. Ko so se Rečičani pred desetimi leti odločili, na kakšen način to doseči, so imeli pri izbiri srečno roko, saj so se odločili za vaško olimpiado. Letos je Turistično društvo Rečica organiziralo že deseto po vrsti in nič ne bomo pretiravali, če rečemo, da je iz leta v leto bogatejša in kvalitetnejša.

Tudi letos so se organizatorji zelo potrudili. Tako so pripravili prodajno razstavo slikarskih del Vlada Parežnika, izkupiček pa je avtor namenil lačnim otrokom Afrike. Vreden ogleda je bil tudi petkov večer pod trško lipo.

Množica obiskovalcev je uživala v folklornem nastopu skupine Koleda, petju rečičkega dekleškega pevskega zbora, glasbi ansambla Darka Atelška, lučkih citrašev in pevcev ter harmonikarjev mozirske glasbene šole.

Zanimiva je ocena organizatorjev, da večer pod lipo postaja vedno bolj popularen, celo bolj kot nedeljska prireditev. Izredno veliko število ljudi to tudi potrjuje.

Ob tej priložnosti so Turističnemu društvu Rečica tudi podelili bronasti znak OF.

V soboto je deževno vreme preprečilo izvedbo turnirja v tenisu,

Turizem nas še ne bogati

Turistična parola lanskega leta je bila »Turizem smo ljudje« in z njo smo se strinjali tudi v naši občini. Težje pa je letos, ko se parola glasi »Turizem nas bogati«, saj nas v naši občini, vsaj finančno, zaenkrat še ne bogati. Pa bi nas lahko! In če bi poskusili biti preroki, bo to najbrž kar kmalu. Če ne prej pa takrat, ko se bodo pojavljali številni brezposelni. Kje drugje bodo lažje našli zaposlitev kot v turizmu? Vendar pa bo do takrat treba v našem turističnem razvoju še marsikaj postoriti. To so ugotovili tudi številni razpravalci na problemski konferenci o turizmu v Nazarjah, ki sta jo organizirali Občinska konferenca SZDL Mozirje in Gornjesavinjska turistična zveza.

Na isti konferenci je bila še bolj konkretna predsednica republiškega komiteja za turizem in gostinstvo Bogomila Mitič: »Priznavate, da ste preveč razdrobljeni, da prejšnji načrti in usmeritve niso bili uresničeni, sama priznavam, da izdelava študije o dolgoročnem razvoju kasni, vendar sprašujem: če bi prinesla s sabo poln kovček denarja — za kaj bi ga namenili?«

Sicer je bila osnovna ugotovitev, da zaenkrat ne potrebujemo veličastnih načrtov o novogradnjah in velikih investicijah, ampak je naša primarna naloga v tem, da

NOČITVE: 1939 — 26.000, 1950 — 21.000, 1960 — 37.000, 1970 — 54.000 (rekord na podlagi dela društev in njihovih članov), 1980 — 30.000, 1985 — 37.000, 1987 — 33.000. Upoštevamo lahko še okrog 20 odstotkov neprijavljenih gostov, kar na žalostno gibanje ne vpliva. Res je sezona zelo kratka (julij, avgust), zasedenost s 7,5 odstotki vendarle skrbi. Tudi zato, ker večina odpadke na kamp Menina, dejansko je torej zasedenost zmogljivosti komaj 3 (tri) odstotna.

izkoristimo tiste potenciale, s katerimi razpolagamo. Grozljivi podatki o samo 7% izkoriščenosti naših kapacitet povedo dovolj. Na drugo stran tehnice pa lahko damo podatek, da Logarsko doli-

no letno obišče preko 100.000 obiskovalcev in je s to številko med štirimi ali petimi najbolj obiskanimi kraji v Sloveniji. Torej že

IZLETNIŠTVO: 1939 — 80.000, 1950 — 50.000, 1970 — 140.000 (znova rekord v tem letu), 1985 in naprej okrog 100.000

skoraj v rangi Postojnske jame. Za razmislek — morda pa smo do sedaj stavili na napačnega konja.

ZASEBNE SOBE: Leta 1970 je bilo pri zasebnikih 2.000 ležišč, danes jih še 300 ni. Kje in zakaj so bili porabljeni krediti? Za kaj so bili namenjeni je jasno, za kaj se uporabljajo pa najbrž tudi. Za turizem ne.

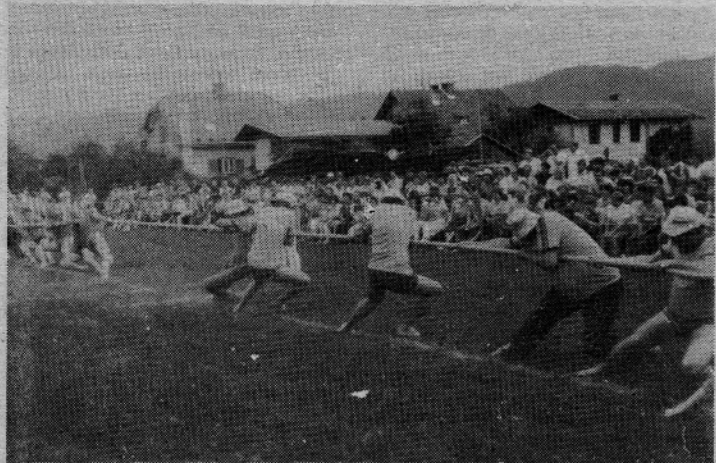
Na konferenci je bila v orisih predstavljena tudi študija o nadaljnjem razvoju turizma v naši dolini. Zaenkrat bi se o njej težko opredeljevali, razen morda to, da bi se po besedah nekaterih delegatov, morali izogniti prevelikemu parceliranju naše doline po raz-

KMEČKI TURIZEM: Še predlani je bil kmečki turizem, turizem na kmetijah, ali kakorkoli ga že imenujemo, perjanica in vzor vsej Sloveniji. Danes že šepa. Res je veliko objektivnih razlogov (bolezni, porodniška), pa vendarle — ni vmes še kaj drugega?

ličnosti turistične ponudbe. Teritorij naše občine je takšen, da bi morala biti turistična ponudba enotna in celovita, pa naj si gre za turiste, ki si želijo mir ali za tiste, ki si želijo zabavo.

Pa še eno področje turistične ponudbe je bilo posebej izpostavljeno — trženje oz. marketing. Tovrstni posel je pri nas skoraj neznanka. Zato smo na turističnih trgih anonimni in se ne smemo čuditi, če število stacioniranih turistov upada. Pa imamo v sami občini čudovit zgled, ki nam dokazuje, da se da tudi sredi grmovja žeti žito.

Rajko Pintar

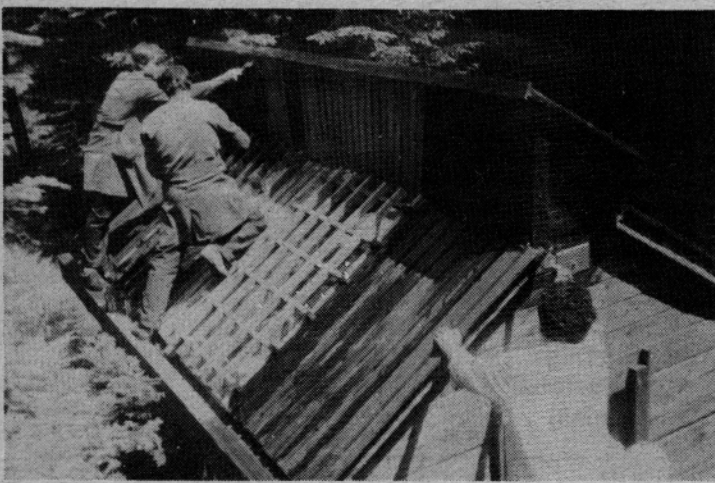
Najmočnejši so se pomerili v vlečenju vrvi. Gledalcev pa kot na kaki nogometni tekmi. Pa še glasnejši so bili.

Huda naloga je bila to — slalom z zavezanimi očmi okoli kolov, za povrh pa je bilo potrebno prenašati še žensko v košu.

Zmagovalci vaške olimpiade so se seveda imeli česa veseliti

Pohvalno je, da je celjska bolnica že pred leti prevzela patronat nad partizansko bolnico pod Tavnikom. Za njo tudi lepo skrbi. Tudi letos so pripravili delovno akcijo, na kateri so premazali vse lesene objekte, naredili nekaj klopi in očistili okolico. Osemnajstim delavcem celjske bolnice so se pridružili tudi člani ljubanske borčevske organizacije.

Prednost telefoniji

V krajevni skupnosti Loče ob Savinji so z uspehom nedavnega referenduma za uvedbo 4. samopispevka, prej občinskega sedaj krajevnega, zelo zadovoljni in so ob tem kar pozabili na svojo (ne)uspešnost ob preteklih treh glasovanjih. Izid glasovanja je bil tokrat zelo dober, kar kaže, da Lučanom vendarle ni vseeno kako se bosta kraj in krajevna skupnost razvijala v prihodnje. Ob tem je posebno olajšanje dejstvo, da lahko nadaljujejo z uresničevanjem skupno sprejetega referendumskega programa, v katerem zahtevnih nalog ne manjka.

Trenutno namenjajo največ pozornosti razširitvi avtomatske PTT centrale, ki je v načrtih za prihodnje leto, vendar morajo v Lučah poskrbeti za nov prostor. Sproti urejajo komunalne zadeve v samem središču in drugod, že kar na začetku pa so se soočili s spremembo referendumskega programa. Vendar ne z bolečo, zelo obetavna je. V program so namreč vnesli tudi izgradnjo športnega in rekreacijskega sre-

dišča, novost pa je v tem, da se je pojavil nov ponudnik — zasebnik, ki bi sam vlagal v izgradnjo. Na krajevni skupnosti so to možnost temeljito pretehtali in se odločili, da dajo prostor v najem, ponudnik pa bo sam vlagal v izgradnjo kampa, teniških in drugih igrišč, med drugim bo uredil tudi zabavni del za najrazličnejše prireditve.

Največja naloga izven referendumskega programa je dokončna izgradnja smučarske vlečnice, ki se zaradi najrazličnejših zapletov in težav vleče že vrsto let. Problemi se sicer razrešujejo, vendar še danes ne morejo z gotovostjo trditi, kdaj bo postavljena. Naslednja, še zahtevnejša in dolgoročna naloga je nujno potrebna obnova ceste od Luče do Ljubnega, ki seveda ni le problem Lučanov, ampak vse doline. Cesta je dotrajana in več kot nevarna, kar velja za domačine in za turiste in nekaj bo treba ukreniti.

J. P.

»Vahter« bo čuval Ljubence

Za popestritev letošnjega že 28. Flosarskega bala, ki ohranja stare šege in običaje, bo koordinacijski odbor tokrat za eno noč Ljubence prestavil v leta pred drugo svetovno vojno. Takrat namreč razvejana dejavnost modernih opremljenih gasilskih društev še ni obstajala. Varnost pred požarom pa so Ljubenci vendarle imeli. »Vahter je bil občinski plačanec, ki je vsak večer »dežural« do druge ure zjutraj. Hodil je od Dominkov pa do Lok, obiskal vmes Foršt in vsako uro Ljubencem glasno oznanjal: ura je deset odbila... ura je enajst odbila... V kolikor je opazil požar (ti pa tiste čase niso bili redki), je tekel brž na Rosulje, kjer je odzvonil plat zvona in s tem sprožil alarm spečim Ljubencem. Ime mu je bilo Poklerjev France in starejši krajanje se ga še živo spominjajo. V noči med

5. in 6. avgustom bo gasilsko društvo Ljubno svojo budnost in pripravljenost poverila »vahterju«, enemu najstarejših in najbolj izkušenih flosarjev Maksu Juvanu starejšemu.

Sicer pa na Flosarskem balu ne bo manjkalo športa, petja, plesa in pestre kulinarne ponudbe. Naj omenimo še dve novosti v sicer že tradicionalnem sporedu. Gre za sobotni večer, ko se bodo v enournem programu ob spremljavi domačih kitaristk vrstile zanimive flosarske šale, dogodivščine in potegavščine v Vrbju. V nedeljski program pa je vključena tudi podelitev priznanj tistim Ljubencem, ki se trudijo za čim lepši domači kraj, okolje in rože.

ANKA RAKUN

Novi metri asfalta

V mesecu juniju so v krajevni skupnosti Nazarje končali zaključna dela modernizacije dveh cestnih odsekov Lačja vas — Gorica in Zlavor — Mlinar — Joški. Skupna vrednost investicije je bila 3,7 milijarde starih din. Pri izvedbi so občani so-

delovali z delom in finančnimi prispevki, 98% sredstev pa je bilo iz samopispevka. Organizacijo dela in nadzor nad izvajanjem je opravljala Komisija za komunalno dejavnost pri Svetu KS Nazarje.

M. D.

28. FLOSARSKI BAL od 4.—7. avgusta 1988

Program prireditev

Četrtek, 4. 8. 88
9.00 — 12.00 Tekmovanje paraplegikov v namiznem tenisu v OŠ Ljubno.

Petek, 5. 8. 88
17.00 Otvoritev likovne razstave v OŠ Ljubno. Razstavlja Pepca Platovšek z Ljubnega
19.00 — 24.00 Flosarsko rajanje na placu

Sobota, 6. 8. 88
9.30 Šahovski turnir v Vrbju
12.00 Turnir v kegljanju v kegljišču Ermenc
dopolodne Odbojškarski turnir na Forštu
20.00 Zabavni program mladih flosarjev ob spremljavi domačih kitaristk.
21.00 Večer s flosarji — zabaval vas bo ansambel KRT

Nedelja, 7. 8. 88
9.00 Budnica z ljudskimi godci skozi trg
10.00 Nogometna tekma med ribiči in kajakaši
11.00 Demonstracijski nastop solanih psov na Forštu
14.30 Slavnostna povorka s prikazom starih običajev
15.00 Udiranje flosa s flosarskim krtom
16.00 Podelitev priznanj TD Ljubno za najlepše urejeno hišo in okolico
17.00 Večer s flosarji — zabaval vas bo ansambel MARELA

VABLJENI!

Praznovanje Dneva borca na Menini planini

Planinsko društvo Gornji grad je v sodelovanju Zveze borcev pripravilo praznovanje Dneva borca na Menini planini. Za izvedbo programa so bili letos zadolženi borci iz Bočne, ki so pripravili bogat kulturni program. Slavnostni govornik je bil tov. Požarnik iz Bočne. Praznovanja se je udeležilo veliko število borcev, planincev in krajanov okoliških krajevnih skupnosti, Luč, in iz Tuhinjske doline. Po praznovanju je bila na igrišču pred planinskim domom prijateljska nogometna tekma med planinci iz Zadrehke in Tuhinjske doline.

Planinci in oskrbnik doma na Menini planini so poskrbeli, da so bili vsi udeleženci hitro in dobro postreženi. Za dobro voljo in vesele razpoloženje je skrbel ansambel VENCEK s svojo pevko Karmen. V okviru praznovanja Dneva borca je Planinsko društvo v

sodelovanju Mavrič Ivana iz Gornjega grada pripravilo tudi razstavo »Razvoj planinstva v Savinjski dolini«. Poleg starih razglednic planinskih koč in domov je bilo na ogled tudi precej starega denarja, znamk in slik iz časov Franca Jožefa. Razstava je med turisti iz drugih krajev vzbudila veliko zanimanja in občudovanja. Med krajanje in občani Mozirske občine pa ni naletela na kakšen poseben odziv, kot, da bi že vse vedeli, ali pa je bil za to razstavo izbran napačen termin. Tovarišu Mavriču bi se v imenu vseh, ki smo si to razstavo ogledali, zahvalil in mu v bodoče zaželel še veliko sreče pri zbiranju starih predmetov.

Ob tej priliki obveščam vse, ki bi želeli preživeti dopust v planinah, da je dom na Menini redno oskrbovan.

Rafko Žerovnik

Kovaštvo živi le še v spominih

Kovaštvo sodi v čas, ki je minil in ga nikoli več ne bo nazaj. Dela za tiste ta prave kovače je danes bistveno manj kot še nedavno, resnici na ljubo tudi ni več »ta pravih« kovačev. Saj so še, a zelo malo jih je in vse bolj se usmerjajo v sodelovanje z industrijo. To tudi morajo, saj nekdanje kovaštvo danes ne bi omogočilo niti preživetja, rabi pa se vendarle še. Vsaj štiri petine nekdanjih

je bilo na Ljubnem 39 obrtnikov, poleg njih še 24 gostilničarjev. Ob vsem razvoju je stanje danes bistveno drugačno. Tudi trije kovači so bili, in vsi so imeli dovolj dela. Pa danes?

Pravzaprav je bilo z razvojem še najbolj prizadeto kovaštvo. Veliko je dejavnosti v Gornji Savinjski dolini, v katerih so nekdanja orodja nadomestili stroji, nekaj jih je sploh izumrlo. Mlinov

Jože Brunet še vedno rad poprime za svoje orodje.

nujnih in vsakodnevnih kovaških opravil danes ni več, pravi Jože Brunet z Ljubnega ob Savinji, ki je desetletja pridno koval v svoji kovačiji in se še danes rad pomudi v njej. Zdravje mu sicer ne dovoljuje, da bi še vihtel kladivo, na svojo kovačijo pa je razumljivo navezan in tudi ponosen je nanjo.

Kako tudi ne bi bil, saj ima toliko let, da njene starosti sploh ne more ugotoviti, tudi zaradi izginotja starih listin in dokumentov. Zagotovo ve le to, da je bila ura v zvoniku ljubenske cerkve na Rosuljah narejena v njegovi kovačiji, o letnici 1864 pa priča tudi napis na njej. Tudi sicer Jože rad pokuka v preteklost. Zanima ga med drugim izvor njegovega priimka, saj jih veliko meni, da je francoskega porekla, pri iskanju pa je prišel le do svojega deda, ki je bil že »Slovenec«. Kaj pa praded in Napoleonovo obdobje v Sloveniji? Upajmo, da bo oboje uspel raziskati kakor se je trdno odločil.

Sicer pa besede o preteklih letih in desetletjih, neločljivo seveda povezane s kovaštvom in kot mnogi vedo tudi z gasilstvom, zvenijo nekako otožno. Ni mu vseeno, da danes obrt nima prave veljave, »da smo jo uničili« pravi. Pred vojno

in kovaškega dela povezanega z njimi ni več, prav tako je malo žag, takšnih kot nekoč seveda, orodja gozdnih delavcev so v veliki meri nadomestili stroji in druga oprema, furmanov ni več in zelo malo je konjev, na Ljubnem le še eden, tudi izdelave in popravil plugov, bran in ostalega poljskega orodja je vse manj ali nič.

Ob tem je Jože Brunet povedal, da so včasih poznali orodne, podkovske in vozovne kovačije. Zanimivo je, da si lahko postal podkovski kovač le na podlagi posebnega polletnega tečaja v Ljubljani, saj kovač ni mogel biti podkovač, četudi je bil mojster. Ta tečaj je Jože opravil leta 1934 in bil potem v očetovi kovačiji podkovski kovač do leta 1951, ko je za njim prevzel celotno obrt. Sicer pa se je za kovača pričel učiti leta 1924, po končani osnovni šoli, ko je bil star 14 let. V začetku 30-ih let je odslužil dve leti vojske, drugače pa vse skozi pridno delal. Ni ga človeka na Ljubnem in veliko širše, ki ga ne bi poznal, delo je imel rad, bilo je zanimivo, koristno, težko, pa vendarle lepo. Danes ostajajo spomini na tiste čase in kovačija, ki je več kot to, je pravi muzej.

j. p.

Učenci šestih razredov OŠ Mozirje vsako leto obiščejo Gorenjsko in s tem tudi Dražgoše. Tam jim domačin, očividec dražgoške bitke Ludvik Jelenc podrobno razloži potek dogajanj v tistem času.

Koča na Loki pod Raduho nudi gostoljubje mnogim planincem.

Koča na Loki — ponos Lučkih planincev

Planinsko postojanko na Loki pod Raduho, za velikansko množico pravih planincev in ljubiteljev narave (tudi uradno še) je to Koča na Loki. Pa pika! Postojanka v uvodu zato, ker je to lepa, prostorna, čudovito urejena, gostoljubna in še bi lahko naštevali naj »koča«. Desetletje in nekaj več nazaj je, ko je prejšnja koča v uničujočem požaru do tal pogorela. Jok in solze, obup nikakor! Lučki planinci se niso dali. V skoraj neverjetno kratkem času so z naporom, ki bi jim težko našli kaj podobnega, s pomočjo slovenskih planincev in družbene skupnosti na pogorišču postavili novo zgradbo, njihov ponos in ponos vseh, ki so pomagali. — Mejnik — dan slovenskih planincev 1978.

Desetletja je bila varno zavetišče in mesto za počitek in oddih vsem, ki so jo obiskali, se v njej ustavili na poti po slovenski planinski transverzali, za vse, ki so prišli »samo« na Loko, ki so jo imeli radi. Radi njeno čudovito okolje, Raduho, planine, zdravje... Naj bo torej še naprej koča. Danes ni veliko drugače. Se vedno nudi gostoljubje, mir in sprostitiv, domačo hrano, pa kaj bi besedili.

Peto leto mineva, odkar sta oskrbnika na koči zakonca Elizabeta in Franc Prepadnik. Kako imata razdeljene »vloge« je vsakomur jasno, pa dajmo besedo tokrat »oskrbniku« Francu: »Tod okrog sem gozdaril celih 32 let. Ne bi razlagal kako težko, garaško je bilo in je še delo v teh strminah. Zasovražil pa pobočij Raduhe nisem, prav nasprotno. Zato so naju tudi prepričali in tukaj sva že peto leto. Seveda najino delo ni nikakršen počitek in uživanje v naravi, vesela pa sva, če so na tem prelepem koščku

planinskega sveta zadovoljni ljudje, ki prihajajo od vsepovsod. Dostop ni težak in nevaren, primeren je za vse, kakor so za vse primerni številni sprehodi, izleti, tudi vzpon na vrh Raduhe, slabi dve uri hoda je do tam, vrh pa nudi skoraj neverjeten razgled. Očem se razgrne širna okolica: bližnja z dolino in Savinjskimi Alpami, Julijci s Triglavom, avstrijske planine z Grossglocknerjem, pogled ob primernem vremenu seže daleč po Sloveniji in Avstriji, do Zagreba in še kam. Dokaj blizu koče na Loki pripelje tudi cesta, kar pa mi ni posebej

všeč. Ne zaradi lažjega oskrbovanja, pač pa zaradi »novih« planincev, ki niso več takšni kot so bili pred leti. Seveda ne vsi. Jih pa je nekaj, ki se pripeljejo, »udarajo« transverzalo štampiljko in odbrzijo nazaj. To niso planinci. Tistim ta pravim in drugim občudovalcem planin in narave pa nudimo skupno 95 ležišč, od skupinskih sob s 16 ležišči do štiri-posteljnih sob. Upam, da tudi nad gostoljubjem niso razočarani, pa nad hrano tudi ne. Enolončnica v planinskih kočah je seveda nujna, tu so žganci, sveže in kislo mleko, pa še kaj. « Na Loki se torej velja ustaviti, za uro ali dve, še bolje za dan, dva, tri. Nikomur ne bo žal.

J. Plesnik

Slovenija
Moja dežela.

Možnosti za študij ob delu

Delavska univerza Mozirje je v prejšnji številki Savinjskih novic dala obvestilo o informativnem vpisu v nekatere oblike izobraževanja ob delu.

Na podlagi tega obvestila in drugih pobud, potreb in želja občanov oziroma delavcev, se je do sedaj priglasiło največ zainteresiranih za vpis v prvi letnik programa — smer ekonomski tehnik ter za prvi letnik programa administrativna dejavnost: administrator oziroma upravni tehnik.

Ker je v obeh navedenih programih, kljub zanimanju občanov še vedno premajhno število prijavljenih za samostojne oddelke, želimo seznaniti zainteresirane, da so na voljo še možnosti katere priporočamo občanom, da jih izkoristijo. Pri tem želimo posebej poudariti prednost, ki jo ima ta oblika izobraževanja, zlasti z vidika dejstva, da je le — to krajeno približno zaposlenim in ne redkim edina možnost, da si pridobijo ustrezno izobrazbo za dela in naloge, ki jih že na svojem delovnem mestu opravljajo. Tudi za

kovinarski program je bilo izkazano določeno zanimanje, vendar tudi v premajhnem številu, da bi ustrezalo za oblikovanje učne skupine (oddelka), čeprav so potrebe po teh poklicih precejšnje, prav tako pa tudi možnosti zaposlovanja v tej panogi. Zaradi preskrbovanja gospodarstva in uvažanja novih tehnologij bosta znane in strokovnost pridobivala vse večji pomen, tako lahko pričakujemo, da bo vse težje zaposlovati kadre z nižjo strokovno izobrazbo oz. samo z osnovno šolo.

Čas in trud, ki ga človek vložil v izobraževanje in razširjanje razgledanosti nikoli nista zaman, saj prispevata k razvoju posameznika kot družbe.

Prepričani smo, da izobraževalne potrebe obstajajo, zaradi tega vabimo občane, da se o možnostih izobraževanja ob delu posvetujejo na Delavski univerzi Mozirje, ki ima svoje delovne prostore v Nazarjah (telefon 831-938).

M. R.

Samoupravni organi za štipendiranje v občinah Dravograd, Mozirje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec in Velenje

RAZPISUJEMO

štipendije iz združenih sredstev in razlike h kadrovskim štipendijam za udeležence v usmerjenem izobraževanju (razpis je bil objavljen v **Delu maja 1988**).

Za štipendijo iz združenih sredstev in razliko h kadrovski štipendiji lahko zaprosijo kandidati, katerih mesečni dohodek na družinskega člana v letu 1987 ni presegel 162.638 din.

Pri podeljevanju štipendij bodo imeli prednost:

- kandidati, ki so vključeni v izobraževanje v prednostnih usmeritvah v občini (seznam poklicev je obešen na oglasni deski na sedežu občinske skupnosti za zaposlovanje),
- kandidati, ki se izobražujejo za kmetijske poklice,
- kandidati iz družin, ki so v slabšem socialno ekonomskem položaju in se brez družbene pomoči ne bi mogli šolati,
- kandidati z boljšim učnim uspehom ter
- kandidati, katerih nagnjenja in sposobnosti omogočajo uspešno šolanje in delo v izbrani poklicni usmeritvi.

Kandidati lahko zaprosijo za štipendijo ali razliko **v občini stalnega bivališča**; učenci oz. študenti iz **drugih republik** pa le za razliko v občini, kjer imajo kadrovske štipendije.

Kandidati za štipendijo iz združenih sredstev se morajo predhodno **obvezno** prijaviti na razpisane kadrovske štipendije na območju stalnega bivališča oz. dnevne migracije delavcev.

KANDIDATI MORAJO ZA PRIDOBITEV ŠTIPENDIJE OZ. RAZLIKE PREDLOŽITI:

1. Prijavo za štipendijo (obrazec SPN-1 »Vloga za uveljavljanje socialno varstvenih pravice« — dobi se v PAPIRNICI SAVINJE v Mozirju
- Na vlogi mora biti potrjeno:
- a) dohodki družine v letu 1987 (potrdi OZD, kjer so starši zaposleni). Otroci upokoјencev predložijo višino prejete pokojnine v letu 1987, če to ni mogoče, pa odrezek od pokojnine za december 1987.
 - b) premoženjsko stanje družine (potrdi davčna uprava)
 - c) število družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu (potrdi matični urad)
 - d) kandidati, ki prejemajo preživnino ali kakršnokoli drugo socialnovarstveno pomoč (sami ali kdo drug v družini), s tem ustrezno dopolnijo vlogo ali pa predložijo ustrezno potrdilo (nevedena mora biti tekoča višina socialno varstvene pomoči).

Posebej opozarjamo, da mora biti **vloga točno in v celoti izpolnjena**; ne pozabite vpisati **matične številke prosilca**, smer in kraj šolanja ter relacije prevoza — če ste vozač, višino prejetih štipendij v družini (koliko otrok jo prejema in višine) itd.

K vlogi morate predložiti še:

2. Potrdilo o vpisu v šolo (predložite ga lahko naknadno v septembru).
3. Fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oz. potrdilo o opravljenih izpitih.
4. Izjavo OZD, da je kandidat zaprosil za razpisano kadrovske štipendijo, vendar mu ni bila odobrena.
5. Pogodbo o kadrovski štipendiji oz. osebno izjavo, da le-te ne prejema.

V kolikor že prejemate katerokoli socialnovarstveno pravico, lahko dobite podatke o materialnem stanju družine v skupni evidenci na Centru za socialno delo. Štipendisti, ki zaključujejo na nižji stopnji in nameravajo nadaljevati šolanje na višji, morajo za štipendijo ponovno zaprositi z vsemi ustreznimi dokumenti.

Oddate lahko samo **popolne vloge osebno na sedežu skupnosti za zaposlovanje** v vaši občini in to **od 1. 7. 1988 do 5. 9. 1988** (po tem roku le izjemoma).

Pravočasno oddane popolne vloge bodo rešene do 30. septembra 1988.

OBČINSKA SKUPNOST
ZA ZAPOSLOVANJE
MOZIRJE

Prodajalna s tekstilnim blagom na drobno

Milena Pavlin
Mozirje 28

Tel. 063/831-119

OBVESTILO

Cenjene stranke obveščam, da bo prodajalna ZAPRTA zaradi dopusta od 23. 7. do 15. 8. 1988

Prodajalna Čretnik v Mozirju (Podvrh) je odprta vsak dan razen nedelje od 7,30 do 10,30 in od 14. do 19. ure. Nudi vsa živila, razne osvežitve in alkoholne pijače, perutninsko meso in še ostalo blago po želji kupcev. Priporoča se Štefka Čretnik

gorenje glin

Gorenje Glin, Lesna industrija, n. sol. o.
63331 Nazarje 21
Telefon: (063) 831 931
Telex: 33624 yu glin

Glede na potrebo po izpolnjevanju planskih nalog v TOZD Žagarstvo, Iverna in Stavbno pohištvo bomo na novo zaposlili določeno število delavcev.

Zato vabimo
k sodelovanju

1. **Delavce s končano II., III. in IV. stopnjo strokovne izobrazbe lesne in strojne smeri**
2. **Delavce brez poklica za opravljanje različnih del v proizvodnem procesu.**

Delavcem zagotavljamo stimulativno nagrajevanje po delu in delovnih rezultatih. Nudimo tudi vse možnosti za pridobitev kvalifikacije z izobraževanjem ob delu in možnosti za napredovanje. Vloge sprejema kadrovski sektor delovne organizacije Gorenje — GLIN Nazarje, kjer dobite tudi vsa podrobna pojasnila.

Vzgojnovarstvena organizacija Mozirje

Komisija za medsebojna delovna razmerja v VVO Mozirje

razpisuje naslednja
prosta delovna mesta:

1. **V DE Ljubno:** delavko za nedoločen čas s polnim delovnim časom za opravljanje del in nalog varuhinje predšolskih otrok in čistilke
2. **V DE Luče:** delavko za opravljanje del in nalog varuhinje predšolskih otrok in čistilke s polovičnim delovnim časom (104 ure mesečno)
3. **V DE Solčava:** delavko za opravljanje del in nalog varuhinje predšolskih otrok in čistilke s polovičnim delovnim časom (104 ure mesečno) za nedoločen čas
4. **V DE Šmartno:** delavko za opravljanje del in nalog varuhinje predšolskih otrok in čistilke s polovičnim delovnim časom za nedoločen čas (104 ure mesečno)
5. **V DE Bočna:** delavko za opravljanje del in nalog varuhinje predšolskih otrok in čistilke — kuharice s polovičnim delovnim časom za nedoločen čas (104 ure mesečno)
6. **V DE Mozirje:** delavko za opravljanje del in nalog varuhinje predšolskih otrok s polnim delovnim časom za določen čas, do vrnitve delavke iz porodniškega dopusta (okvirno do 30. 9. 1989)

Pogoji:

- vse delavke morajo imeti končano šolo za varuhinje ali srednjo vzgojiteljsko šolo,
- delovni čas za razpisana delovna mesta po delovnih enotah je naslednji:
DE Ljubno: od 7,30 do 16,00 ure
DE Luče: od 10,30 do 15,30 ure
DE Šmartno: od 10,30 do 15,30 ure
DE Bočna: od 5,00 do 10,00 ure
DE Mozirje od 6,30 do 14,30 ure
DE Solčava od 12,00 do 17,00 ure
- za vsa objavljena mesta in naloge morajo kandidati predložiti naslednjo dokumentacijo do 8. 8. 1988:
— prošnjo za sprejem v delovno razmerje,
— kratek življenjepis z vsemi zaposlitvami,
— spričevalo o končani šoli
— rojstni list

Rok za zasedbo delovnih mest je 1. 9. 1988.

Za vsa objavljena prosta delovna mesta je trimesečno poizkusno delo.

Stanovenja nimamo.

Prošnje pošljite na naslov VVO Mozirje, 63330 Mozirje.

Justina UGOVŠEK-BASTL
YU 63342 Gornji grad 76
telefon: 063-842-009

atelje: Gornji grad 76
atelje: Mozirje 50

- fotografija
- fotomaterial
- spominki

ODPRTO	torek	sreda	četrtek	petek	sobota	nedelja
G. g.	9—16	9—12	9—16	9—12		11—12
Moz.		14—19		14—17	10—12	

V tem mesecu priporočam:

- filme vseh vrst,
- sončna očala.

Naročila sprejemam tudi za fotografiranje na matičnem uradu.

OBRTNO ZDRUŽENJE MOZIRJE

POHOD NA TRIGLAV

Zveza obrtnih združenj Slovenije in Obrtno združenje Radovljica razpisujeta IV. obrtniški pohod na Triglav, ki bo od 12. do 14. septembra 1988.

Zbor obrtnikov, pri njih zaposlenih delavcev, svojcev bo v ponedeljek, 12. septembra 1988 ob 9. uri na parkirnem prostoru Republiškega izobraževalnega centra na Gradnikovi ulici 1 v Radovljici.

Prijavnina za pohod je 20.000 din (prenočišče, večerja v Pogačnikovem domu, čaji, zavarovanje in vodstvo, oba prevoza in spominska značka.)

Prijave z vplačilom sprejema OBRTNO ZDRUŽENJE MOZIRJE do 23. avgusta 1988, vendar se prijavite čimprej, ker je število pohodnikov zaradi težav pri prenočevanju omejeno. Razpis pohoda bo objavljen tudi v reviji »Obrtnik« 7/88. Vse podrobne informacije dobite na združenju Mozirje.

FOTO ZADEL BERNARD Nazarje 3

sporoča, da je odprl lokal v Nazarju
(pri gostilni »Bohač«)

NUDI:

- razvijanje filmov in izdelava črnobelih in barvnih fotografij vseh velikosti
- fotografiranje za dokumente
- vse ostale fotografske usluge

Odprto ob ponedeljkih, sredah, petkih in sobotah od 12.30 do 17.00 ure.

OBVESTILO

Društvo upokoјencev Ljubno organizira v mesecu avgustu izlet:
tovarna Rašice, Bled, ogled najboljše slovenske kmetije v Radovljici ter Brezje.

Prijave sprejemajo:

1. Ana Štiglic, Juvanje 8
 2. Rafael Bezovšek, Radmirje 44
 3. Franjo Marovt, Ljubno 78
- Rok prijave je 14. avgust 1988.**

Društvo upokoјencev Ljubno

VABILO

Vse zdrave občane, stare nad 18. let vabimo na redno krvodajalsko akcijo, ki bo

4. avgusta 1988 od 07. do 15. ure
v SOLI NAZARJE in
5. avgusta 1988 od 07. do 15. ure
v SOLI LJUBNO OB SAVINJI.

Pomagajmo sočloveku z darovanjem krvi. Za humano dejanje se vam že vnaprej iskreno zahvaljujemo.

Občinska organizacija Rdečega križa
Mozirje

OBJAVLJA

Gasilsko društvo Gorica ob Dreti ugodno proda skoraj nov motor od vozila UAZ v izpravnem stanju. Ogled je možen vsak dan v strojni lopi.

GD Gorica/Dreti

30 let mladinske pesmi

Letošnji občinski reviji mladinskih pevskih zborov lahko dodamo še poseben jubilejni podarek, saj poteka 30 let te manifestacije mladinskega petja v naši občini. Spomladi leta 1958 smo namreč izvedli prvo revijo mladinskih pevskih zborov občine Mozirje. To se je zgodilo na pobudo takratne »Zveze prijateljev mladine okraja Celje«, ki je z namenom, da poživimo mladinsko petje in vzbudi v mladini veselje in ljubezen do lepe pesmi, pripravljala v Celju II. mladinski pevski festival, ki je imel takrat še ožjo, okrajno razsežnost.

Pripravam na ta festival se je pridružil tudi takrat »Svet Svobode in prosvetnih društev občine Mozirje« ter že jeseni 1957 agital ter vzpodbujal ustanavljanje pevskih zborov po vseh šolah, kjer so imeli za to pogoje. Tako so bili ustanovljeni mladinski pevski zbori na šolah v Gornjem gradu, Ljubnem, Lučah in v Šmihelu ter se nekako v začetku maja 1958 predstavili na prvi občinski reviji, ki je potekala v dvorani doma »Partizan« v Mozirju. Zaradi izbirore zborov, ki naj bi sodelovali na koncertu najboljših zborov v Celju na predvečer Dneva mladosti, je bila ta revija tekmovalnega značaja. Strokovna komisija je odločila, da je občino Mozirje takrat v Celju na koncertu zastopal mladinski pevski zbor iz osnovne šole Šmihel. Drugi dan, 25. maja 1958 pa so odšli na zaključno

proslavo v Celje vsi pevski zbori in skupne pesmi zmage in mladosti so zadonele iz 4.200 mladih grl, kolikor jih je obsegalo 77 sodelujočih zborov. Ta festival je takrat v celjskem okraju zajel toliko pevskih sil in dosegel tak uspeh, da je vzbudil pozornost po vsej Sloveniji in celotni državi. Zato je v naslednjih povsem spontano prerasel v republiški in zvezni mladinski festival, ki se danes ponaša že z mednarodnim slovesom.

Vzpodbudno in razveseljujoče je, da tradicija občinskih mladinskih pevskih revij v naši občini še tudi po 30. letih živi in napreduje tako po številu pevskih zborov, kot v kvaliteti petja. Od leta 1958 dalje je revija le dvakrat izostala, sicer pa je bila vsako leto, zdaj v enem zdaj v drugem kraju. Letos so ji ponudili gostoljubje Lučani in moramo jim priznati, da so revijo tudi organizacijsko zelo dobro izvedli. Zahvala in priznanje gre poštvalnim pevcem, zlasti pa še njihovim zborovodjem za naporeno delo. Kdor poje, hudo ne misli in kdor zna disciplinirano ustvarjati harmonsko sozvočenje v skupni pesmi, bo dober in discipliniran ustvarjalec tudi v svojem delovnem okolju. Zato pomeni gojitev pevskih zborov pomembno oblikovanje človeške osebnosti in bogatitev naše narodne kulture. To pa smo z vsemi močmi in sredstvi dolžni podpirati.

—cm—

Srečanje entomologov v Logarski dolini

Lahko bi rekli, da so slovenski entomologi že kar naši znanci, saj še vsi dobro pomnimo zanimivo razstavo metuljev v Mozirju.

Tokrat smo jih srečali v Logarski dolini, kjer je jugoslovansko društvo entomologov pripravilo srečanje žužkoslovcev na mednarodni ravni.

Predsednik jugoslovanskega društva prof. dr. Jan Carnelutti nam je v razgovoru povedal, da so takšna strokovna srečanja redna in da služijo izmenjavi izkušenj. Naša dolina je za to stroko še posebej zanimiva, saj je naravno ohranjena in nudi raziskovalcem tega področja veliko priložnosti za strokovna opazovanja in delo.

Slovensko društvo je dalo pobudo za sodelovanje na širši, mednarodni ravni, tako so se letos srečali entomologi iz Avstrije, Italije in Nemčije. Seveda pa so prišli tudi člani hrvaškega društva, dočim tokrat udeležencev iz ostalih republik ni bilo.

Jugoslovansko društvo šteje preko 400 članov, v Sloveniji jih je kar 100. Naš sogovornik je pri tem poudaril, da vključujejo v svojo sredo tudi ljubitelje, ki so nekako podaljšana roka strokovnjakov in so kot taki dragoceni dejavniki tudi v strokovnem pogledu. Seveda ima delo društva tudi svojo uporabno plat, denimo v gozdarstvu in poljedelstvu. Gre torej za združevanje najvidnejših strokovnjakov z ljubitelji, kar zagotovo pritegne številne mlade

raziskovalce iz drugih poklicev, ker jim je entomologija v veselje.

Razgovora se je udeležil tudi vodja avstrijske skupine Siegfried Steiner iz Celovca, ki je po poklicu bančnik, pa se ljubiteljsko ukvarja z raziskovanjem žuželk. V sosednji deželi imajo v okviru naravoslovnega društva sekcije in ena takih je tudi entomološka. Steiner je poudaril dobro sodelovanje z jugoslovanskimi entomologi preko društva, saj se povezujejo že preko 15 let dolgo.

Izmenjava izsledkov je dragocena, ker so nekateri kraški predeli slovenskega ozemlja prava posebnost v tej veji raziskovanja. Tudi pri njih je tako, da so ljubitelji člani sekcije in izkušnje kažejo, da so mnogokrat prav oni tisti, ki opozorijo na nove izsledke. Njihova sekcija šteje 130 članov in ima sedež v Celovcu. Med njihove člane se vključujejo tudi strokovnjaki in ljubitelji iz sosednjih dežel.

Navzoče je pri Planinskem domu v Logarski dolini najprej pozdravil predsednik jugoslovanskega društva dr. Carnelutti, nato pa je mozirski župan Anton Boršnak v kratkih besedah predstavil našo občino in vse goste prisrčno pozdravil. Srečanja se je udeležil tudi predstavnik GG Nazarje inž. Jože Urank.

Po strokovnem delu so imeli gostje še kratko tovariško srečanje.

A. Videčnik

Zbrane goste je pozdravil tudi predsednik občine Anton Boršnak

Mozirski pionirji so znali izkoristiti enkratno priložnost.

Uspeh na oni strani meje

Učencem 6. razreda osnovne šole II. grupe odredov iz Mozirja se je pred nedavnim ponudila enkratna priložnost. Preko odbojkarke zveze Slovenije, ZTKO Zalec in ZTKO Mozirje, ki je udeležbo tudi finančno podprla, so mozirski učenci dobili možnost zastopati barve Slovenije in so kot pionirske reprezentance SRS odpoštovali na vsakoletni turnir v Trst.

Ekipo so sestavljali Jure Urank, Damjan Kocjan, Uroš Benda, Peter Jeraj in Blaž Weiss. Pod vodstvom trenerja OK Ljubno Srečka Skoka so v Trst odpoštovali že v soboto, ko je bil na sporedu zabavni večer. V tekmovalnem delu, ki je bil na sporedu v nedeljo, je nastopilo šest ekip, pet deželnih prvakov severovzhodne Italije in reprezentanca Slovenije. Igralo se je po sistemu vsak z vsakim na dva dobljena seta.

Tekmovanje je bilo seveda v super mini odbojki, ki se igra na igrišču velikosti 6 x 4,5 metra, mreža pa je visoka 2,10 metra. Ekipa šteje štiri igralce in eno rezervno, igralci na igrišču pa se lahko menjajo poljubneje kot pri normalni odbojki. Mozirski fantje so se z dobro igro, ki jim je prinesla tri zmage in dva poraza, uvrstili na odlično tretje mesto in presegli vsa pričakovanja. Za tretje mesto so prejeli plaketo, vsak posameznik medaljo, kot predstavnikom Slovenije pa jim je pripadla še posebna spominska plaketa mesta Trst. Fantje so torej svojo veliko priložnost izkoristili, gostovanje v sosednji Italiji pa jim bo ostalo v lepem spominu. Tretje mesto so osvojili za ekipama Gorice in Pordenoneja.

S. S.

Strelnski tekmovalni ob praznikih

Občinska strelska zveza Mozirje je v počastitev DNEVA MLADOSTI organizirala na strelišču v Mozirju tekmovalno zračno puško za pionirje in MK puško za mladince.

Tekmovalja se je udeležilo pet tričlanskih pionirskih in sedem mladinskih ekip.

Med pionirji je prvo mesto dosegla ekipa OSO Gornji grad s 199 krogi, drugo OSO Luče s 189 krogi in tretje OSO Mozirje I. s 132 krogi. Posamezno je zmagal ZMAVC Goran iz Gornjega grada, pred MOLČNIK Borisom in STRMČNIK Klavdijem, oba iz Luč.

V kategoriji mladincev je bila prva ekipa OSO Mozirje, druga OSO Gornji grad in tretja OSO Rečica/S. Posamezno je bil naj-

boljši Strelbenik Toni, drugi Hajdinjak Tine, oba OSO Mozirje, tretji pa Žehelj Dušan iz Bočne.

Najboljše ekipe in posamezniki so prejeli pismena priznanja.

V nedeljo, 3. 7. 1988 pa je bilo na istem strelišču tekmovalno z MK puško v počastitev DNEVA BORCA. Tekmovalja se je udeležilo 10 ekip.

Zmagala je ekipa sekcije Bočna, pred OSO Rečica/S. in KK ZRVS Mozirje. Posamezno je bil najboljši Troger Tomaž iz OSO Mozirje, drugi Šimenc Ivan iz OSO Račica/S. in tretji Žehelj Dušan in Sekcije Bočna.

Obe tekmovalni sta bili dobro organizirani in kvalitetno izvedeni.

B. KRIŽNIK

Novi uspehi lokostrelcev

V Postojni je 14. in 15. 5. 1988 potekalo državno prvenstvo lokostrelcev v H+F disciplini. Gornjeirski lokostrelci so zopet zabeležili lepe uspehe. Osvojili so pet prvih mest, eno drugo in eno tretje mesto, ter še nekaj lepih dosežkov. Državni prvaki so postali: Katja Čavničar in Neni Filčar pri pionirjih, Simona Fale pri mladinkah ter Janez Presečnik pri mladincih in Marinka Čavničar pri članicah. Drugo mesto je osvojila Julijana Žerovnik pri članicah, Kranjc Žare pa je bil tretji pri članih.

V državno reprezentanco so se zaradi svojih uspehov v letošnji sezoni uvrstili Marinka Čavničar, Žare Kranjc, Simona Fale in Janez Presečnik.

V San Genasi pri Bolzanu v Italiji je od 2. do 5. julija potekalo 10. evropsko in 11. svetovno prvenstvo v H+F disciplini. Tega tekmovalja se je udeležilo 134 tekmovalcev iz 22 držav s celega sveta. Naša reprezentanca je eki-

pno osvojila odlično 7. mesto, ter prehitela med drugimi tudi reprezentanci Velike Britanije in Združenih držav Amerike. Največji uspeh je dosegla Simona Fale, ki je osvojila zelo dobro tretje mesto na evropskem in peto mesto na svetovnem prvenstvu. Lepe uspehe so dosegli tudi ostali trije: Janez Presečnik je osvojil 6. mesto na EP in 7. na SP, Marinka Čavničar si je pristreljala 12. mesto na EP in 14. mesto na SP, Žare Kranjc pa je zasedel 18. mesto na EP ter 20. na SP.

10. 6. smo v LK Gornji grad organizirali podelitev Bricove puščice. To je bila že četrta doslej. Bricovo puščico podeljuje LK Gornji grad vsako leto najuspešnejšemu tekmovalcu v preteklem letu, kateri pa hkrati tudi pomaga pri delu v klubu, organizaciji tekem, ter se redno udeležuje delovnih akcij. To priznanje našega kluba je letos dobil Janez Presečnik.

Tatjana Bezovšek

Pozor pred samovžigom sena

Junija je samovžig sena povzročil požar na gospodarskem posloju Moličnik Ane in Antona iz Potoka 13. Komisija za preventivo in operativno pri Občinski gasilski zvezi Mozirje, kateri sta se pridružila dva uslužbenca Postaje milice Mozirje, je pri pregledu požarišča ugotovila, da je požar nastal zaradi samovžiga sena.

Štab za preventivo in operativno Občinske gasilske zveze Mozirje opozarja in prosi vse lastnike vskladiščenega sena, da naj bodo pozorni, ali se njihovo seno, ki je že vskladiščeno, prekomerno segreva.

Kako nastane samovžig sena (biološki samovžig)?

Nevarno je premalo sušeno seno, ker v njem življenje še ni povsem zamrlo. Zato vsebuje nepre-sušeno seno še obilo mikroorganizmov, ki povzročajo razne oksidacijske procese kot vrenje, gnitje in podobno.

Prva faza pri samovžigu sena je delovanje mikroorganizmov, ki povzročajo oksidacijo in druge reakcije, ki razvijejo toploto. Iz večjih kop ali vskladiščenega sena toplota ne more odhajati, zato se notranja temperatura dviga. Do 50°C še ni nobene nevarnosti samovžiga, pač pa pri 70°C. Z zvišano temperaturo ponehava delovanje mikroorganizmov, ki pri 110°C popolnoma preneha.

Že pri 70°C se spremeni notranja in zunanja struktura sena, kar lahko opazimo po barvi in značilnem vonju. Z uničenjem mikroorganizmov nastopi faza

segrevanja. Pri 200°C seno počrni in zogleni. Samovžigi se pojavijo navadno pri več kot 130°C. Po trditvah nekaterih strokovnjakov pa celo nastopa samovžig sena tudi med 76° in 113°C. Seveda pri tem odloča vrsta okoliščin. Raziskave samovžigov sena so odkrile naslednje:

a) samo od sebe se vname le slabo sušeno seno,

b) za samovžig je nevarnejša druga košnja (otava), ker vsebuje več semen in ker je več aktivnih mikroorganizmov kot v drugih delih trave,

c) najbolj nevarna doba za samovžig je od 3 do 10 tednov po vskladiščenju, po 6 mesecih pa nevarnost preneha,

č) nevarnost samovžiga narašča z višino naloženega sena, posebno nevarno so močno stisnjene bale slabo sušenega sena,

d) uspešno sredstvo proti samovžigu sena je dovolj in enakomerno raztrošena živinska sol pri skladiščenju sena.

Temperaturo (toploto) sena merimo v središču in okoli središča naloženega sena tako, da imamo vgrajene toplomerje v kovinskih cevih, te pa vbadamo na več mestih. Če nam toplomer pokaže segrevanje sena nad 50°C, moramo takoj pričeti s premetavanjem sena, pripraviti pa moramo tudi dovolj gasilne vode. Ob takšnem stanju temperature, koje nevarnost samovžiga, pa je najbolje poklicati domače gasilsko društvo.

Anton Blatnik

Dan športnih jubilejev

Vsaki dve leti Zveza telesnokulturnih organizacij občine Mozirje in Telesnokulturna skupnost Mozirje podelita Bloudkove značke in občinska priznanja najbolj zaslužnim telesnokulturnim delavcem iz naše občine. Letos je bila podelitev priznanj še posebno svečana, saj so istočasno proslavili tudi 10-letnico delovanja Odbojkarkega kluba Ljubno in 10-letnico delovanja Športnega društva Vrbovec, ki je ob tej priložnosti predalo namenu tudi nov objekt ob športnem igrišču v Nazarjah.

Zlato Bloudkovo značko sta prejela Alojz Mikek iz Ljubnega in Žarko Benetek iz Mozirja, srebrno Bloudkovo značko Mojca Jeraj iz Žalca, Jožica Jeraj iz Ljubnega, Biserka Orlovič iz Rečice, Simona Fale iz Gornjega grada in Marinka Čavničar iz Gornjega grada, bronasto Bloudkovo značko pa so prejeli Franček Pukart iz Nazarj, Jože Irmančnik iz Rečice, Petra Marolt iz Mozirja, Matjaž Kunej iz Mozirja in Janez Kuhar iz Rečice.

Občinska telesnokulturna priznanja pa so podelili Športnemu društvu Vrbovec Nazarje, Odbojškemu klubu Ljubno, Lokostrelskemu klubu Gornji grad, Petru Ježu iz Luč, Leopoldu Supinu iz Luč, Romanu Grudniku iz Na-

zarj, Miranu Vratnarju iz Nazarj, Jani Juvan iz Mozirja, Franciju Jeraju iz Mozirja in Sreču Skoku iz Mozirja.

Ta priznanja so ie skromna oddolžitev telesnokulturnim delavcem za dolgoletno delo v športnih organizacijah ali delu z mladimi športniki. Vsi nagradenci izhajajo iz tistih vrst, ki jim ni težko žrtvovati ure in ure pa tudi lastna finančna sredstva za uspeh svojega društva ali kraja.

Kot smo zapisali že na začetku pa sta bila posebna slavljenca ŠD Vrbovec Nazarje in Odbojkarški klub Ljubno, ki oba slavita desetletnico delovanja. V tem času je ŠD Vrbovec postalo eno najboljših športnih kolektivov v naši občini. Posebno še prednjačijo z udeležbo na vseh občinskih prvenstvih. Letos so odigrali tudi 10. nogometni maraton, dokončali so gradnjo športnega igrišča in slačilnice. Tako je sedaj to eden najboljših športnih objektov pri nas.

Odbojkarški klub Ljubno že vrsto let uspešno nastopa v republiški ligi, dve sezoni pa so igralke nastopale tudi v II. zvezni ligi. Če sebi pohvalno je, da nastopajo z lastnimi mladimi igralkami, saj mlade moči črpajo iz osnovnih šol v naši občini.

Rajko Pintar

S slačilnico so nazarski športniki zaokrožili svoje športne objekte.

Iz lučke kronike

Žal so številne kronike v dolini ali odnešene ali pa uničene. Zato je lučka toliko bolj dragocena. Gre za župnijsko kroniko, ki so jo uspeli ohraniti in je v njej pravi zapis iz leta 1865. Seveda je vsebina zelo različna, od strogo cerkvenih zadev, kot tudi splošnih zanimivosti. Deloma je pisana v latinščini, precej tudi v gotici. Franc Lekše, znani jezikoslovec, pa je pričel pisati v slovenščini.

Med vpise, ki bodo verjetno zanimali naše bralce smo iz te kronike uvrstili naslednje.

— Marca 1872 so nabavili nove orgle v cerkvi sv. Antona v Podvolovlju. Izdelal jih je žalski mojster Franc Naraks, ki je imel delavnico v Arji vasi. Bojda so zelo razveselile farane »z milim glasom«, je zapisano.

— 22. 2. 1873 so lučki »vrlci« lovci blizu Pavličeve ofierje ob Lučnici ustrelili velikega jelena, ki je tehtal preko 200 funtov...

— 12. 6. 1874 je strela ubila 16 letnega Franca Mlačnika-Čedinskega v Molicah.

— 20. 4. 1876 je bila v Lučah strašanska poplava, kar 4 dni je skupaj lilo kot iz škafe.

— 19. 8. 1877 so naši vojaki mirno zasedli Sarajevo (aneksija Bosne, o.p.)

— 13. 3. 1881 so ruski nihilisti z bombo ubili carja Aleksandra II.

— 8. 12. 1881 je na Dunaju popolnoma pogorelo gledališče Ringtheater in je pri tem umrlo na stotine ljudi.

— 11. 7. 1880 se je avstrijski cesar Franc Jožef peljal skozi Celje. Na železniški postaji so ga pozdravili tudi duhovniki iz Savinjske doline. Cesarju jih je predstavil lavantinski škof Jakob Maksimilijan. Z ljubenskimi župnikom je cesar spregovoril celo nekaj besed.

— V noči od 7. na 8. aprila 1880 je bil v Strugah strašen umor pri katerem je bilo ubitih troje domačih ljudi.

— Leta 1888 so postavili lučki fantje v Juvanovem klancu strelalnico. Zanj so sami zbrali denar in tudi graditi so jo pomagali.

— V letu 1897 so cerkve preslikali. To umetniško delo je opravil mladi Fantoni za 600 goldinarjev brez hrane in prenočišča.

— Velik dogodek je bilo blagoslavljanje planinske kapelice sv. Cirila in Metoda leta 1898

pod Ojstrico. Kapelico je blizu Kocbekove koč na višini 1788 m na Molički planini postavila Savinjska podružnica Slovenskega planinskega društva, blagoslovil pa jo je Franc Lekše. Slavnostni govor je zbranim pripravil ljubenski župnik Jože Dekort. Navzoči so bili imenitni narodni možje in veliko prebivalstva.

— Šolsko bandero so v Lučah kupili leta 1900 za 70 kron. Denar je prispeval šolski svet in krajanji so primaknili tudi svoj delež.

— Nov oltar v cerkvi sv. Antona v Podvolovlju je leta 1903 naredil moziški podobar Ivan Cesar. Krajanji so zbrali v celoti za plačilo 1580 kr., navedeno je, da so ta denar zbrali Podvolovljani.

— 1. septembra 1906 je pričela voziti pošta na relaciji Ljubno—Luče—Solčava. Tega leta je bila tudi končana cesta Ljubno—Luče.

— Pozimi leta 1909 je bil izredno visok sneg. Novo leto so pričakali na višinskih kmetijah s tremi metri snega.

— 1. julija 1909 se je iz Celja z avtom pripeljal grof Clary in Aldringen. (gre za deželnega glavarja iz Gradca, op.p.). Pred cerkvijo v Lučah ga je pozdravil župan Jakob Plaznik-Rihar. Izročili so mu spomenico za gradjo ceste čez Podvolovljek na Kamnik.

— 26. julija 1914 se je ravno, ko so ljudje odhajali od maše, razglasila vojna. Zavladala je velika žalost. Že drugi dan so prvi vojaki odhajali iz naših krajev.

— 21. 6. 1915... Imeli smo že vojne orožnike, večinoma Mađare in Romune. Spadamo pač v vojni predel (območje) odkar potekajo boji na italijanski fronti. Velikokrat se slišijo topovi z laške fronte, je kar grozno...

— Leta 1916 je povsod čutiti splošno pomanjkanje. Pričelo se se zaplembe živin in živine, kjer je le še kaj najti. Izdana so tudi navodila za popis kaj, kje in koliko je kdo sejal.

— 19. 3. 1916 je bil za nas posebno žalosten dan. Odvezli so nam zvonove. Težko je bilo gledati, pa pomagati si nismo mogli nič.

Seveda je v kroniki nadaljevanje zapisov vse do današnjih dni. Posebno so zanimivi tisti, ki opisujejo razne volilne in strankarske boje v času med obema vojnoma. Morda bomo tudi o tem še kaj zapisali za naše bralce.

A. Videčnik

Da ne pozabimo...

Potočka zijalka pod Olševo je gotovo svetovno znana in ker mineva 60 let od prvih organiziranih izkopov je prav, da ji posvetimo nekaj misli.

Že Savinjska podružnica Slovenskega planinskega društva je leta 1897 namestila smerokaz k zijalki in tako opozorila na izredno naravno znamenitost.

Takratni profesor na celjski gimnaziji, Srečko Brodar je dosegel, da je Muzejsko društvo v Celju zijalko odkupilo od Aleša Vršnika-Rogarja, tako so bile dane možnosti za pričetek raziskovalnih del, ki jih je vodil Srečko Brodar. Odkopavanje se je pričelo 2. junija 1928 in je trajalo do 26. 8. 1928. Pozneje se je nadaljevalo leta 1935. (V. Vider, Solčava, str. 75 in 77).

Inštitut za arheologijo pri SA-ZU je izpod peresa Srečka in Mit-

je Brodarja leta 1883 izdal obsežno znanstveno delo Potočka zijalka. V predgovoru so med drugim napisali: »Za kronologijo mlajšega pleistocena je bilo odkritje paleolitске postaje Potočke zijalke na Olševi leta 1928 posebno pomemben mejnik. V izredni nadmorski višini 1700 m je bila prvič odkrita mlajšepaleolitska kulturna zapuščina, kar je vzbudilo posebno zanimanje mednarodnih znanstvenih krogov. Zaradi njene izjemne lege in jasne kulturne vsebine je razčlenitev mlajšega pleistocena v Alpah vedno aktualna in tudi v bodoče ne bo mogoče iti mimo dejstev, ki so bila ugotovljena v Potočki zijalki.«

Pa še neka zanimivost. Olševska bela stiga, ki pada izpod strova v Potočki zijalki je služila že od nekdaj domačinom kot zdravilo. Imenovali so jo »olševsko mleko« in jo s pridom uporabljali za obkladke, pa tudi v razne druge zdravilne svrhe. Kot navaja Vider v svojem zapisu Solčava, so se v sodobnem času potrdili zdravilni učinki olševskega mleka.

A. V.

Slovenija

Matična kronika za mesec maj in junij 1988

POROKE:

1. Kranjc Marko, star 24 let iz Režice ob Sav. in Fatič Mirjana, stara 24 let iz Režice ob Savinji, 2. Šinkovec Ivan, star 25 let iz Dola in Miklavc Jasna, stara 26 let iz Bočne, 3. Škruba Bojan, star 27 let iz Letuša in Trogar Bojana, stara 21 let iz Mozirja, 4. Božič Robert, star 22 let iz Gornjega grada in Turk Anica, stara 20 let iz Sp. Pobrežja, 5. Robida Jožef, star 32 let iz Rovta pod Menino in Krivec Martina, stara 23 let iz Gornjega grada, 6. Zagožen Andrej, star 24 let iz Bočne in Jašinsky Jelka, stara 21 let iz Bočne, 7. Rženičnik Ivan, star 24 let iz Lepe njive in Kugonič Magda, stara 19 let iz Lepe njive, 8. Fale Benjamin, star 31 let iz Gornjega grada in Kumprej Marija, stara 26 let iz Ljubnega/Sav., 9. Žlavs Simon, star 24 let iz Letuša in Hriberšek Hermina, stara 21 let iz Loke pri Mozirju, 10. Golčnik Martin, star 26 let iz Šmihela nad Mozirjem in Vačovnik Darja, stara 18 let iz Poljan, 11. Mazej Janez, star 32 let iz Ljubije in Cigler Mira, stara 26 let iz T. Velenja, 12. Govek Ado, star 26 let iz Smartnega ob Dreti in Bele Vlasta, stara 21 let iz Prihove, 13. Benda Vladimir, star 23 let iz Radmirja in Žagar Zdenka, stara 23 let iz Dobrovlja, 14. Poljanšek Stanko, star 29 let iz Podveže in Verbuč Marjana, stara 23 let iz Šmihela nad Mozirjem, 15. Žuran Franc, star 29 let iz Nizke in Budna Sonja, stara 36 let iz Nizke, 16. Gričar Rudolf, star 28 let iz Režice ob Sav. in Firšt Majda, stara 24 let iz Nazarij, 17. Gračner Bojan, star 30 let iz Celja in Žuntar Marija, stara 33 let iz Brezja, 18. Vuga Franc, star 20 let iz Mozirja in Pelko Marjeta, stara 21 let iz Mozirja, 19. Bitenc Jožef, star 31 let iz Zg. Pobrežja in Petrin Ida, stara 20 let iz Sp. Pobrežja, 20. Mrevlje Tomaž, star 31 let iz Mozirja in Pokelšek Cvetka, stara 29 let iz Celja, 21. Prisljan Darko, star 28 let iz Meliša in Kregar Martina, stara 21 let iz Kamnika, 22.

Belaj Branko, star 21 let iz Šmiklavža in Kladnik Anica, stara 20 let iz Šmiklavža, 23. Zagožen Alojz, star 27 let iz Bočne in Furland Ivana, stara 26 let iz Planine, 24. Irnar Franc, star 23 let iz Radmirja in Vođušek Jožica, stara 19 let iz Primoža pri Ljubnem, 25. Zamernik Zoran, star 29 let iz Raduhe in Remsko Helena, stara 24 let iz Luč, 26. Kukočič Silvo, star 24 let iz Ljubnega ob Savinji in Kolar Darja, stara 21 let iz Homec Brda SMRTI:

1. Petrin Martin, star 68 let iz Brezja 58, 2. Punčuh Blaž, star 82 let iz Brezja 26, 3. Trogar Jožef, star 57 let iz Lepe njive 36, 4. Kladnik Ana, stara 62 let iz Savine 81, 5. Rihter Goran, star 21 let iz Radmirja 71, 6. Hudohmet Franc, star 20 let iz Radmirja 101, 7. Plešec Marija, stara 79 let iz Ljubnega ob Savinji 3, 8. Zajc Anton, star 62 let iz Bočne 1, 9. Žibret Anton, star 70 let iz G. grada 62, 10. Napotnik Anton, star 36 let iz Ljubnega ob Sav. 136, 11. Lichteneger Jožef, star 79 let iz Ljubnega ob Sav. 2, 12. Štitar Frančiška, stara 69 let iz Solčave 9, 13. Prepotnik Lucija, stara 93 let iz Robanova koda 38, 14. Ciraj Jože, star 68 let iz Šmiklavža 56, 16. Kaiser Franc, star 69 let iz Mozirja 329, 17. Bastl Anton, star 35 let iz Poljan 19, 18. Plesnik Franc, star 75 let iz Logarske doline 13, 19. Jelenc Frančiška, stara 85 let iz Gornjega grada 76, 20. Železnik Janez, star 84 let iz Poljan 43, 21. Kaker Ivan, star 53 let iz Krnice 5, 22. Žunter Viktor, star 75 let iz Sp. Pobrežja 4, 23. Ramšak Marko, star 34 let iz Smartnega ob Dreti, 24. Žlebnik Janez, star 57 let iz Rovta pod Menino, 25. Weiss Marija, stara 56 let iz Sp. Kraš 45, 26. Težaki Djuro, star 59 let iz Prihove 33, 27. Venek Jožef, star 76 let iz Dol Suhe 37, 28. Firšt Stanko, star 81 iz Raduhe 3, 29. Prodrik Marija, stara 89 let iz Luč 57, 30. Krivec Jera, stara 79 let iz Podveže 4.

OPOMBE: (1) V izvirniku: Oberburg. — (2) V izvirniku: Neustift. — (3) Takrat je bil župnik pri sv. Ksaveriju Jošt Hermann (rojen v Ljubljani neznano kdaj, umrl leta 1822 v Jurklostru; podatke o njem navaja Ignac Orožen v knjigi Das Dekanat Oberburg, Maribor 1877, str. 113-114). — (4) Rudolf bi bil mogoče Rudolf I. (1218—91), rimsko-nemški cesar, utemeljitelj vladarske hiše Habsburžanov, Leopold pa mogoče Janez oče Leopold II. (1747—92), v letih 1790—92 avstrijsko-nemški cesar. — (5) Mašniška oblačila in ostala cerkvena oprema iz blaga. — (6) Cesarica Marija Terezija (1717—80) je vladala v letih 1740—80. — (7) Elizabeta je bila najstarejša hči Marije Terezije. — (8) V izvirniku: Laufen.

— (9) V izvirniku: Raducha. — (10) V izvirniku: Leutsch. — (11) V izvirniku: Veliki Vrh. Morda Raduha? — (12) V izvirniku: das Tal von St. Anton. Gre torej za Podvolovljek. — (13) V izvirniku: Sulzbach. — (14) Namreč Savinje in Lučnice. — (15) V izvirniku: Jakob Reznik. Ta gostilničar je bil tako znamenit, da nadvojvoda Janez ni edini potopisec, ki ga omenja. Pripis nadvojvode Janez ni edini potopisec, ki ga omenja. Pripis nadvojvode Janeza na tem mestu: »Občinski sodnik.

Pomni! Nabral 32 rekrutov. Zasluži si nagrado.« — (16) V izvirniku: Ovčevaberg. — (17) V izvirniku: Nadel. — (18) Šežen meri približno 1,9 metra. — (19) Čevelj znaša 31,6 centimetra. — (20) V izvirniku: Weissenbach. — (21) V izvirniku: Rinka. — (22) V izvirniku: Grintoutz. Latinsko-nemški pripis nadvojvode Janeza na tem mestu: »Rinka — tromeja. Ojstrica je najvišja pleg Rinke in Babe.« V izvirniku se imena teh treh gora glasijo Ojstrica, Rinka in Baba.

Uvod, prevod in opombe Peter Weiss

Po zadnji vojni so bili upostošeni tudi številni čebelnjaki po dolini. Gornjegrajski čebelarji so pod vodstvom Janeza Presečnika-Knebla takoj pričeli z delovanjem. Prvi tečaj so pri Kneblu pripravili že leta 1945, vodil ga je Venišek iz Podbrežja. Po končanem tečaju so se slikali pred Kneblvim čebelnjakom. Na sliki so: na tleh Marija in Ivan Presečnik ter Marija Urank. Sedi jo z leve: Jože Tajnšek, Marija Stare, Ivan Presečnik, Jože Melavec-Venišek, Jože Tratnik, in Mici Pariš, poročena Trobej. Stojijo (z leve) Alojz Ugovšek, Ivan Poržnik, Jože Rifl, Jože Kolar, Marija Urnak, Jože Urank in Franc Jerše. Čisto zadaj stoji Rafael Repenjšek.

A. Videčnik

Veterinarsko dežurstvo

18. 7. do 24. 7. Kralj Ciril, dipl. vet. Ljubno, tel. 840-112
25. 7. do 31. 7. Lešnik Marjan, dipl. vet. Ljubija, tel. 831-219
1. 8. do 7. 8. Sturm Bojana, dipl. vet. Ljubija, tel. 831-017, 857-722
8. 8. do 14. 8. Zagožen Drago, dipl. vet. Ljubno, tel. 840-179
15. 8. do 21. 8. Sturm Bojana, dipl. vet. Ljubija, tel. 831-017, 857-722
22. 8. do 28. 8. Kralj Ciril, dipl. vet. Ljubno, tel. 840-112

Dežurna služba Elektro Celje nadzorništvo Nazarje za mesec avgust 88

Od 1. 8. do 7. 8. Lever Peter, Paška vas, tel. 884-150
Od 8. 8. do 14. 8. Marolt Marko, Mozirje, tel. 831-877
Od 15. 8. do 21. 8. Jeraj Franc, Prihova, tel. 831-910
Od 22. 8. do 28. 8. Tratnik Franc, Pusto polje, tel. 831-263
Od 29. 8. do 4. 9. Lever Peter, Paška vas, tel. 884-150

V slučaju kakšnih sprememb pokličite Elektro Celje tel. 25-841, kjer dobite vse potrebne informacije.

Kino »Dom« Mozirje v avgustu

2. KRUL — ameriški film — avanturistični
4. SUŽNJI CALIGULE — italijanski film — erotični
Glavne vloge: Robert Gligorov, Sidney Lyn
6. 7. PARK JE MOJ — ameriško-kanadski film — triler
Glavne vloge: Tommy Lee Jones, Helen Shaver
9. MASKIRANI UBIJALEC — ameriški film — kriminalni
Glavne vloge: Jeff Bridges, Glenn Close
11. KARAVANA ZA VAKARES — ameriški film — avanturistični
Glavne vloge: Charlotte Rampling, David Birney
13. 14. ČAST PRICLJEVIH — ameriški film — komedija
Glavne vloge: Jack Nicholson, Anjelica Huston
16. BITI ZALJUBLJEN — ameriški film — ljub. drama
Glavne vloge: Robert de Niro, Merly Streep
18. BUD SPENCER V AKCIJI — italijanski film — komedija
Glavne vloge: Bud Spencer, Marc Lawrence
20. 21. HIGHLANDER — ameriški film — fantastični
Glavne vloge: Sean Connery, Christopher Lambert
23. SANJARJENJE NEKE ŽENSKA — brazilski film — erotičen
25. GOSPODAR ZVERI — ameriški film — avanturistični
27. 28. AVTOSTOPAR — ameriško-kanadski film — triler
Glavne vloge: Rutger Hauer, C. Thomas Howell, Jannifer Jason
30. ČELJUSTI III. DEL — ameriški film — katastrofa
Glavne vloge: Dennis Quaid, bes Armstrong

Kino »Jelka« Nazarje v avgustu

- 3 ŽIVETI IN UMRETI V LOS ANGELESU, ameriški film-akcijski
- 6—7 ZMAJEVO LETO ameriški film — akcijski
- 10 GOLA KLETKA, ameriški film — kriminalka
- 13—14 POT V INDIJO, novozelandski film — triler
- 17 ROKERJI VELEMESTA: novozelandski film — akcijski
- 20—21 POLICIJSKA AKADEMIJA II DEL, ameriški film — spektakel
- 24 NERODNI MOŠKI, ameriški film — avanturistični
- 27—28 INDIJANA JAMES, ameriški film — akcijski
- 31 CARICA KATERINA IN LJUBEZEN, Zahodno-nemški — erotika

Nove knjige v občinski knjižnici

- I. LEPOSLOVJE: Čuček, J.: Ostane še naprej z nami. Fritz—Kunc: Pusti čakati jutri, Jalen, J.: Trop brez zvoncev, Šprohar, L.: Skok čez plot, Svetina, T.: Trojanski konj, Rožanc, M.: Svoboda in narod, Zupat, K. F.: Sončnice za Ivana, Wells, H. G.: Velikani prihajajo, Welles, H. G.: Zgodba o nevidnem človeku, Susann, J.: Dolina lutk, Frain, I.: Poželenja, Sheldon: Če bo kdaj jutri, Steel: Konec poletja, Hesse, H.: Peter Camenzind, Taylor-Bradford: Bogatašinja, McCullough: Tim, Wallace: Gangsterji v Londonu, Conran: Cipke II. del, Wu Chengen: Potovanje na zahod, Soyinka, W.: Akè (nobelovec)
- II. STROKOVNA LITERATURA: Živanovič: Istra, Mamilovič: Varstvo vinske trte, Cegar: Partizanstvo nekoliko drugače, Zevart: Lackov odred, Pogačnik: Ljubljanski trikotnik, Tyrer: Kako bolje spimo, Pitt: Srečna nosečnost in materinstvo, Oetker: Jajca, Videčnik, A.: Zadržno povezovanje kmetov v Gornji Savinjski dolini
- III. MLADINSKA LITERATURA: Jarc, M.: Kralj žog in Sončni stric, Tarman: Morje, Kordiš: Travniki, Favaliere: Dežna kaplja,

Savinjske NOVICE

»Savinjske novice« izhajajo mesečno — Izdaja SZDL občine Mozirje — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Rajko Pintar — Tajnica urednika Mija Pavlin — Fotograf-ska priprava Ciril Sem — Uredništvo in uprava: OK SZDL Mozirje, telefon (063) 831-850 — Žiro račun pri SDK ekspozitura Mozirje, številka: 52810-678-54000 — Savinjske novice, glasilo SO Mozirje — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 10. v mesecu — Stavek, filmi in prelom DIC, tozđ Grafika Novo mesto — Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani — Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.

Iz dnevnishkih zapisov nadvojvode Janeza (2. del)

Nadvojvoda Janeza smo prejšnjikrat spremljali na prvem delu njegovega popotovanja v Zgornjo Savinjsko dolino, in to od Šostanja do Gornjega Grada, kjer je s svojim spremstvom prenočil.

21. julij (1810): Popolnoma se je zjasnilo, zato sem takoj ukazal pripraviti vse, da bi nadaljeval popotovanje. Gornji Grad (1) leži v ozki dolini, uro in pol stran od njega je meja, Nova Stifita (2) je zadnji kraj. Sredi (Gornjega Grada) leži nekdanji benediktinski samostan z lepo cerkvijo, ki je bila baje zgrajena po vzoru na Petrovo cerkev v Rimu. Celota je lepa, ornamenti pa so borni; v cerkvi so še rimski spomeniki, nekaj baročnih nagrobnikov in pri glavnih vratih volovska glava in dve veliki rebri.

Odpeljal sem se na Straže; lega je lepa, mirna in tiha, na okoliških vzpetinah je nekaj hiš, ob vnožju Radmirje in Savinja; od tod se ponuja razgled na celo krasno dolino. Obiskal sem cerkev; ima dobre orgle, oltar je ličen, pod njim pa je iz marmornja prav dobro izdelan sveti Ksaverij. Sploh nisem pričakoval, da me bo sprejel častitljivi duhovnik (3); okoliščine, dobro mnenje sta mi ugajali, prav tako tudi mir in samota, in ko sem stopil v cerkev, doneče orgle in duhovnišk blagoslov. Na misel mi je prišlo marsikaj o starem Rudolfu, kako je zaupal v Boga in ni nikoli padel, enako kot je Leopold častno umrl (4). Bil sem globoko prevzet in sem bil za domovino, za vse, za to deželo, zase.

Potem sem si šel v zakristijo ogle-

dat zakladnico. Zelo lepi paramenti (5) so darila, tako recimo sijajno izdelan kelih; oblačil od svoje babice, žlahtne Terezije (6), in od svoje tete Elizabete (7) sem se srčno razveselil. Prijazno sem se poslovil od župnika in odšel (po dolini) navzgor.

Do Ljubnega (8) je pol ure hoda; to je ljubeč trg ob Savinji. Od tod navzdol je reka plovna. Tu najdeš veliko starih ljudi, dva, stara 90 in 95 let, sta še prav krepka. Zajahal sem konja; pol ure se še da peljati s samcem do zadnjih kmetij, potem pa se začne tovarna pot. Kmalu se znajdeš pod planino Raduho (9) z njeno steno. Okolica je zelo enolična, Savinja hrumi čez skale, pot se na levem bregu začne kmalu vzpenjati in spuščati po strmini, čez potoke moraš jezdit. To traja uro in pol, do Luč (10); zdaj vidiš na poti pred seboj pogledovati navzdol Veliki vrh (11) s snegom.

Vse soseske in hiše ležijo visoko. Tu se spet kaže gospodarstvo uradnikov: vsaka ped zemlje je obdelana, marsikatera izkrčena; lesna trgovina, pri čemer pošiljajo hlude do Ljubnega. Okoli Luč vidiš lepe kmetije, ki jih je vse polno na levi, v dolini svetega Antona (12). Do meje je tri ure hoda; na desno greš v Solčavo (13). Luče ležijo ob sotočju obeh potokov (14) v nižini. Kosil sem pri gostilničarju Jakobu Resniku (15), kjer je snažno in se dobro je; (ima) vseh vrst postrvi, izvrstne so. Od tod lahko jezditi v Solčavo le ob nizki vodi, ker je treba gotovo 12- do 14-krat čez Savinjo; jaz sem šel večidel po pešpoti.

Kake pol ure nad Lučami se dolina zoži in iti moraš skozi sotesko. Okolica je zelo divja, v ozadju je Olševa (16), planina pri Solčavi. Zdaj je pot vsekana v steno Logarjeve peči, vendar dovolj široka. Našel sem planinske rastline, tople vrelce, ki zagotovo prihajajo izpod Raduhe. Zdaj se pot neprestano vzpenja in spušča, na obeh straneh so stene, gozd, spodaj Savinja in grmovje. Tako je eno uro daleč, od Igle (17). To je tesen, kjer ima Savinja prostor za pretok, na obeh straneh so navpične stene, na levem bregu vodi ozka pot približno 20 do 30 sežnjev (18) nad njo, ozke stopnice so vsekane v kamen. Tako prideš na mesto, ki vodi približno osem sežnjev narazen med dvema skalama in bi utegnili biti široko 4 čevlje (19); ta špranja sega 8 do 10 sežnjev visoko, na drugi strani pa gre prav tako navzgor, le nekaj slabša je, navedanje — ob Savinji — je čevelj in pol široka in vsekana v skalo kakih 20 do 30 sežnjev daleč, kjer so obroči, da se človek lahko oprime, kajti pozimi, ko je vlažno, je težko napredovati. Zdaj se dolina malo odpre, še uro in pol je do cerkve v Solčavi, tu in tam so hiše, nekaj višje kmetije, vse raztresene. Preden prispem v Solčavo, se v Beli (20) dolina odpre, visoki vrhovi Rinke (21) in Grintovca (22) so že mejna gorovja, najvišja in zelo raztrgana. Ko sem prišel v Solčavo, so me sprejeli župnik in najstarejši prebivalci Solčave. Sedel sem h kosilu. Popoldne sem obiskal cerkev Marije Snežne, zelo staro božjepotno cerkev.